

EL FALLERO

1926

CITROËN

Biblioteca Valenciana

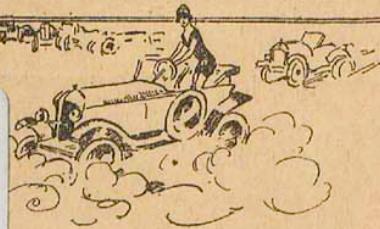
[Falles Sant Josep] El Fa

31000003024133

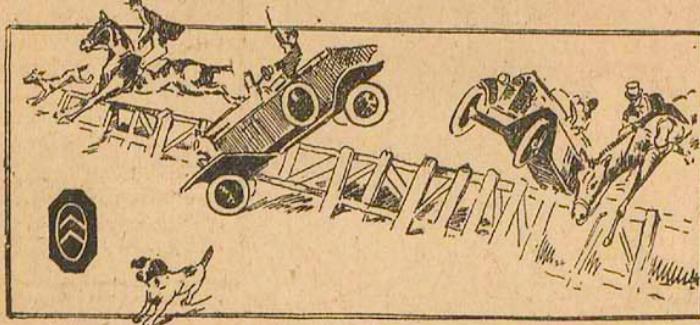
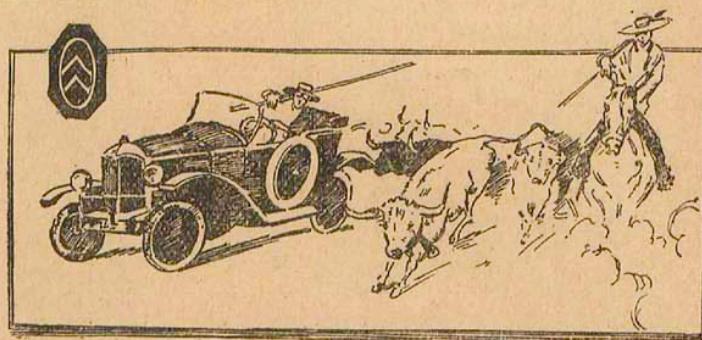
H3D-15-14-09

Per la vesprá bous y...

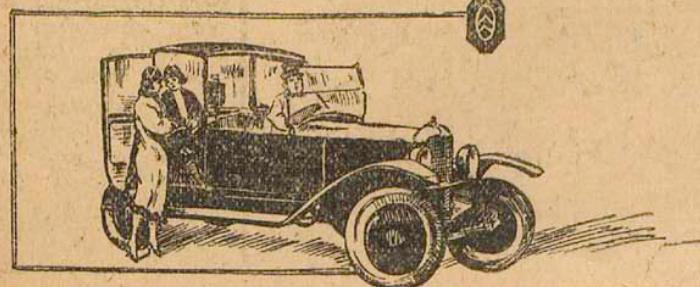
Es el complement
de la vida moderna

Per el matí al bañ

...carreres de obstacles

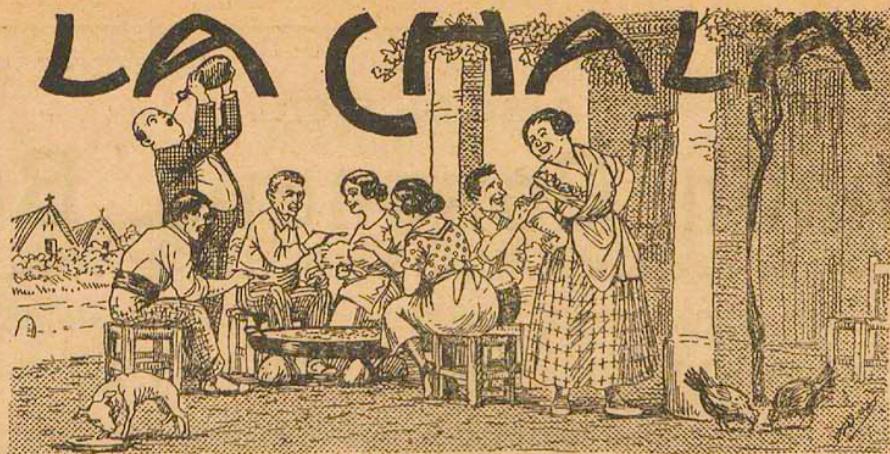
Per la nit, balls y
reunions

A totes hores, el "taxi"

CITROËN

Preu:
10
séntims

Preu:
10
séntims

LA CHALA...
publicarà dibuixos de los más famosos artistas españoles y extranjeros, estupenda colección de aborasió, colosal servisi de telegramas, quilogrames y lligacanes, información de el planeta Marte, la Lluna y Venus.

LA CHALA
celebrará concursos, en los que el lector podrá prendre part, premiándose la gansá más gansa y el chiste más rosin.—Tots els valensiáns deuen llechir

LA CHALA

Pronte, molt pronte apareixerá un nou periòdic editat per la empresa de **ELFALLERO** que se titulará:

LA CHALA...
... té un remey probat.—
El que s' encuentra trist; el que no té dinés para pagar al casero; el que sufríx les impertinéncies de la sogra; el que té la dóna llecha, obra y reguñosa; el que té molta familia y poc chornal; en una paraula, el que renega de la vida y viu desesperat, deu gastarse un chavo en

LA CHALA
periòdic festiu, alegre y bullanguero, que li donarà l' alegria que li falta y el bon humor que nesesita pera viure feliç.

LA CHALA

LA CHALA...
... alegrará la vida en sons cuentos incheniosos, ses poesías festivas, chistes malos, anécdotas graciosas, sosoíts cómics, disclocants astracanas, aventures inverosímils, colmos y enivinalles, etc.

LA CHALA

será el periòdic festiu defensor dels interessos de la gresca, porta-veu de la chent divertida. L'uitará per el dret de la barrila y per les sacrosantes revindicacions de la juerga. Tot per la broma, tot per l' alegria, tot per la felicitat.

sense groseríes de llenguache, ni frases de mal gust, rendirá cult al carácter festiu de nostra terra y portant al ánimo del públic la més sana alegría y bon humor.

LA CHALA...
... será el remey infalible pera tots. Les eminençies médicaes de tot el món ho saben y recomanen la lectura de

LA CHALA
pera combatir la neurastenia, encefalitis letárgica, cólera, trichina, moquillo y mal de pedra. Res de cataplasmes ni ingüents; res de beuraches ni medisines caseres.

En un chavo

LA CHALA

CERVEZAS DAMM Y MORITS

CHOCOLATE SUCHARD

JABON SOL

Ramón Casanova Boix

CHAMPAGNES Y VINOS GENEROSOS

SIDRA EL GAITERO

LICORES Y JARABES

PI Y MARGALL, 74 - Teléfono 776 - VALENCIA

VISITE VOSTE CASA BALANSA, AHON TROVARA EL CAFE ESPESIAL MILLOR DEL MON

VISITE VOSTE ...

L' antiga chocolateria, buñoleria y churreria madrileña de **CAÑA** que tots els anys posa en el Real de la fira, y que ha quedat instalá en els ampliosos salóns del Café Oriente chunt a la casa de Correus, carrers de Alfredo Calderón y Pérez Pujol.

Pera San Chusep visiten esta casa, ahon encontrarán «buñols» y «churros madrileños», així com chocolates, cafés y licors fins de les millors marques del pais y extranheres.

Cride vosté al teléfono 131, que immediatament don Manuel Tatay se fará carrec del pedido y li serà servit.

BAR ORIENTE

Vermout Cinzano en tapa a 0'20 ptas.
Café y copa. . . . a 0'30 »

BAR ORIENT EL MILLOR DE VALENSIA

PARA LICORS FINS, CASA BALANSA

LES PERSONES DE BON GUST Y FI PALADAR PERA LES BEGUDES, VISITEN CASA BALANSA

COÑAC TERRY

ESPECIALIDADES

COMPETIDOR (MALLA VERDE) - **VO** (MALLA BLANCA) - **NPU** (MALLA DORADA)

MANZANILLA MARUJA

Representante para la provincia de Valencia: **DON JULIAN BORRAS**

DOCTOR ROMAGOSA, 5, 1.º

Vías urinarias : Impurezas de la sangre Debilidad nerviosa

Basta de sufrir inútilmente de dichas enfermedades, gracias al maravilloso descubrimiento de los

MEDICAMENTOS DEL DOCTOR SOIVRE

Vías urinarias: Blenorragia (purgaciones) en todas sus manifestaciones uretritis, prostatitis, orchitis, cistitis, gota militar etc., del hombre, y vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, anexitis, flujos, etc., de la mujer, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los Cachets del Doctor Soivre. Los enfermos se curan por si solos, sin inyecciones, lavados y aplicación de sondas y bujías, etc., tan peligroso siempre y que necesitan la presencia del médico, y nadie se enteró de su enfermedad. Venta, 5 pesetas caja.

Impurezas de la sangre: Sifilis (avariosis), eczemas, herpes, úlceras varicosas (llagas de las piernas), erupciones escrofulosas, eritemas, acné, urticaria, etc., enfermedades que tienen por causa humores, vicios e infecciones de la sangre, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con las Píldoras depurativas del Doctor Soivre, que son la medicación depurativa ideal y perfecta porque actúan regenerando la sangre, la renuevan, aumentan todas las energías del organismo y fomentan la salud, resolviendo en breve tiempo todas las úlceras, llagas, granos, forúnculos, supuración de las mucosas, caída del cabello, inflamaciones en general, etc., quedando la piel limpia y regenerada, el cabello brillante y copioso, no dejando en el organismo huellas del pasado. Venta, 5 pesetas frasco.

Debilidad nerviosa: Impotencia (falta de vigor sexual), poluciones nocturnas, espermatorrax (pérdidas seminales), cansancio mental, pérdida de memoria, dolor de cabeza, vértigos, debilidad muscular, fatiga corporal, temblores, palpitaciones, trastornos nerviosos de la mujer y todas las manifestaciones de la Neurastenia o agotamiento nervioso, por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con las Grageas potenciales del doctor Soivre. - Más que un medicamento son un alimento esencial del cerebro, medula y todo el sistema nervioso indicadas especialmente a los agotados en la juventud por toda clase de excesos (viejos sin años), para recuperar íntegramente todas sus funciones y conservar hasta la extrema vejez, sin violar el organismo, el vigor sexual propio de la edad. Venta, 5 pesetas frasco.

Depositos: DOCTOR ANDREU, Rambla de Cataluña, 66, BARCELONA - Valencia: Farmacia GAMIR, Sab Fernando, 34. Droguería SAN ANTONIO, de Blas Cuesta, Mercado 71 y principales farmacias de España, Portugal y América.

Teatro valensiá

Al preu de un quinset acte, trobareu en la Editorial Carceller les millors obres del chénero valensiá, tant antic com modern.

Les més aplaudides produccions de

ESCALANTE

BERNAT y BALDOVI LIERN

BALADER

PALANCA

ROIG CIVERA

CAPILLA

TORROME

MAÑES

PERLA

FE CASTELLS

THOUS

CASAJUANA

ANGELES

PEYDRO

CARCELLER, etc.

Un quinset acte en la EDITORIAL CARCELLER, carrer del doctor Moliner, 3, baix.

LA CASA BALANSA TE FAMA MUNDIAL PERQUE SERVIX AL PÚBLIC LES MILLORS BEGUDES

BURLA BURLANDO

ha entrado EL CLARIN en el quinto año de su publicación no interrumpida, alcanzando tan sólido prestigio en la afición española, que se le considera como una de las mejores publicaciones taurinas

EL CLARIN

se vende en toda España, mediodía de Francia, litoral marroquí y América latina, EL CLARIN circula por todas partes y sus afiñados juicios son tenidos muy en cuenta por los altos valores de la afición

EL CLARIN se vende al precio de Diez Cts. en todas partes

Señores: Visent Ibáñez ha llevat moltes magaños

Va dir un sabio escritor que l' atrás que porta España, obedió a que la chent no té higiene, no se lava. No pot resar en València eixa afi masió... barata. En València se llavem, hià un indutrial de gran fama, un tal don Visent Ibáñez, perfumiste, que 's un hacha en fabricar sabóns fins y perfumeria varia que ven a preus molt baratos y a granel, igual que l' aigua. Viure en València y no ser client fijo d' eixa casa, es impossible, pues ell, li omplí a vosté una marraixa per no res, d' aigüa colonia, ron de quina, flor... de acacia, violeta, he iotropo, etsétera, quant no agafa y li ven els polvos fins pera empolvarse la cara,

per kilos y per quintals: com el carbó de carrasca. No hià barber en València que no se surta d' eixa casa. Ademés d' eixos articles, que ven a granel, com l' aigua, ne té atres envasats de les marques de més fama. En casa Visent Ibáñez, hià de tot. La chent que vacha, que trovará de barato y de car en gran escala. Est' home ha fet per la higiene més que l' escritor de marras. Ha acostumbrat a que l' poble se llave, que toque l' aigua y que se perfume el cos, y cuant ha triunfat sa casa en la capital, ha fet, uns camions ivacha grasil que s' obrin lo mateixet que si fora una mangrana, y resuiten els vehicles igual, igual que sa casa:

un establement surtit de tots els perfums del mapa. Aplega eixe camió a un poble y en mig la plasa, obri les ventalles, crida, y allí va tota la jarsia de dònes y de chiquets a comprar perfums de marca, y a granel, y allí les dònes, gastantse poqueta plata, fan provisións de perfums y polvos pera la cara. Eixos «camions Ibáñez», corren tota la comarca, fan una venta esti penda y els productes de la casa fiquen en tots els rincóns «acaparando a las damas». Vechen, pues, si este señor ha fet cultura en sa patria y ha acostumbrat a la chent a que se llave la cara y tinga en el cos la higiene que la cultura reclama.

DESPAIG: Carrer de San Visent, cantonet a En Sans

Visite vosté casa Balansá, ahon trovará el café especial millor del món

PARA SAN JOSE

visite usted los establecimientos de

Calzado GIL

Precios económicos - Siempre novedades

Regalamos preciosos Juguetes a los niños que compran sus zapatos en esta casa

Establecimientos de venta: Calle de la Paz, 18.—Paz, 26.—Cruz Nueva, 5.—Plaza Emilio Castelar, 20.—En el Grao: Avenida del Puerto, 338.

Fábrica: Llano de la Zaidia, 12 al 16

VALENCIA

Hornos y Pastelería

DE
MANUEL HERRERO

Especialidad en Pan de Paris-Platos montados
Gran surtido en artículos de fantasía, propios para regalos—Calidad en los Dulces—Arte y economía la encontrará en casa **MANUEL HERRERO**, el dia de San José, en los especiales : Buñuelos de Viento :

Mosén Femares, 8
pi y Margall, 7

Teléfono 1262
VALENCIA

PERA LICORS FINS CASA BALANSA

EL FALLERO

Mars 1926

Més alegria,

La festa de les falles guanya en art i qui ho ductal pero pert en sabor tipic, en inchénit, en grasia emotiva. Les falles de caràcter alegre y bullanguero, aquelles epigramàtiques de chismorreria de vehinat y crítica local, que constitueixen la característica de nostre poble, s' han convertit en uns lujosos monuments d' art, mol decoratius, molt arquitectònics, pero farts de les verdaderes característiques que deuen concurrir en una falla.

La falla es una festa purament valenciana que organisa el vehinat pera divertirse, no pera posarse serios y compunchits. Se pot eixersir en ella la crítica baix tots els seus aspectes, pero ha de tindre grasia, inchénit y orichinalitat. Sin embargo, la major part dels artistes ho prenen en serio y fan cada cosa fúnebre per ahí que hiá pera morirse de pena.

Vore en una falla el torero aclamat per el públic mentres el mestre d'escola se mor en un rincó; la cupletista radiant de bellesa y luxe en plena orgia al costat de la Virtut, que mor abandonada y despresiá de tots... son pintoresques realitats que mos brinda la vida espanyola, pero estos problemes y autres de alta ideològia son pera trattarlos en les columnes del diari, en les páginas del llibre, en la tribuna del conferenciant, no en la humorística falla, que se planta pera distractió del vehinat, fart de preocupacions.

No digam res d'eixes falles ahon la Senyera y el escut de Valensia o el Quijote servixen

señors falleros

de simbòlics adorns; y d'eixes autres alon, volent rendir homenatge a les glòries de la terra, posen els bustos de Llorente, Giner, Escalante y Sorolla.

Estate tota la vida component música o fent versos pera crearte una reputació; pasat la choventut escribint comedies o arrancant troces de vida als colors de la paleta pera crearte un prestichi, y cuant ya te creus en el pinàcul, apleguen els paisanets, te planten en una falla y com a final te cremen, servint ta vera effigie de mofa al populacho, que riu de bona gana veent la tràchica caiguda dels ninots en la fogata.

No digam res d'eixes bandes de música, que pera alegrar el ambient fallero se arranquen tocant el «Parsifal» o autres peases de consert que l' algarabía del públic deixa inédites.

Menos serietat, señors falleros, y vinga alegria. Cuant toquen a divertirse, hiá que divertirse, y cuant toquen a plorar... hiá que divertirse també.

Este mon son quatre dies y hiá que pasarlos lo més alegrement possible.

Vinguen, pues, les falles antigues, les de chisme de vehinat, aquelles típiques falles de crítica local, aquelles falles ahon la sàtira, que sempre constituí la característica de nostre poble, se mostraba punxant y epigramàtica, bullisiosa y alegre.

Les obres d'art pera les acadèmies ahon puguen conservar-se dignament y pregonen el prestichi de nostres artistes.

EL TIO PEP

Valensiá de soca, velluter de professió y alegre de caràcter, que li pren el pel al mateix Lusero del Albatre. Es amant de les paefes en el Vedat, els aliipèbres en l' Albufera — y les caragolaeas en la piacha. — Cuant de divertirse toca, ell es qui porta el palo de la gaita en lo vehinat. L' han fet enguany clavari de la festa, y la seua «falla» es la única que recorda aquelles típiques que desaparegueren.

FERNET-BRANCA
Aperitivo - Digestivo - Antifebril

DAVANT DE

No estic en casa

—¡Hola, Pascual!

—¡Hola, Pepet!
Vinguen eixos sinc, redacsà,
que hui es el teu sant.

—¡Arre!

Ya pots convidarme, vacha,
y si tens a mà un puret...

—¡Pero ché, si no han fet saca!
Yo et podràs convidar
a una copa de casalla.

—Una copa es molt poquet;
a mí una bona marraixa
d' aiguardent d' herbes...

—¡Arreal!

¿Y si t' emborrachas?
—¡Callat!

—Pero tú creus que yo bec
per visí? ¡Es una infamia!
Tú ya saps que me repugna
la beguda; pero pasa
que la «némia «selebra»
que naix, vulgo migrana,
m' exitchix que l' arremulle
en alcohol.

—Ché quina grasia!
Si el alcohol es mal p' això

—No lo creyas. L' agoransia
hos hace par ar asina.
—No has vi-to-tú en las marraixas
y en las botellas de oríquen
unas tiquetas doradas
tots plenitas de premios,
de diplomas y medallas?

—Això ho fan per anunsiar.
—¿Que ho fan per la propa-

(ganda?)
La beguda es saludable
y si no, mira la marca:

—Anís digestivo, puro
Fino estomacal» «Ron, caña»
«Reconstitua te enerjico»
y aixina cuarenta marcas.

—Ya estás tú be.

—¿Que si estic?
Lo mateix que una campana;
pero es porque bec abondo
pa curarme la migranya
y netechar l' org misme

—d' esos macrobrios que matan».

—Y agates molts «chilindróns»?

—Pues... catorce per setmana.
L' estat perf.cte del home
es tindre mucha «calandria».
No t' enrecords dels rusos,
ni del lloguer de la casa,
ni pe-s's en la costella,
ni en la sogra, ni cuñada,
ni si te fa falta un trache,
pues tenis plena la pancha,
vinguen penes y jaleos...

—Tens més raó que una Santa
Eva se ps lo que t' dic, Pascual?
Que m' ha convinsut. La chala
es l' alsienc de la vida.

—Vinga vi, vinga casall!
Yo ya soc dels teus .. pero home
d' les perres...?

—Ché que grasia!

Pera beure no es presis
tindre calderilla o plata.
En un boc de ca endari,
«miras los santos y santas»
fa una lista de amics
que l' sant celebren y a casa
de cada ú d' ells t' envas
a feleitar con grasia
com yo he vingut hui a la teua
y d' asti m' en vaig a un a ra,

—Y en quant vinga San Pas-
(cual que s' el teu?)

—¡No estic en casall!

VISENT M. CARCELLER

En el sentro de la plaseta la falla. Hora: les sinc de la vesprá. Sel blau; sol picantet. Els vehins y els invitats, estan, uns en els balcons, altres sentits en les portes de les plantes baixes. Molta chent; olor de oli frechit, criderisa cuan se mouen els ninots de la falla; música y veus de chicons que criden:

—¡El llibret de la falla! ¡Deu séntims! ¿Qui ne vol un atre?

—Vinga.

—Ahí va... ¡Eh! Este chavo es fals.

—¡Mentira! ¡Voldràs tú saber més que tots els que l' han pres abans?

—Bueno; guárdelo pera el gas y dóninem un atre.

—Tin el llibret, magañós.

—¡Fulerol!

—¿Qué?

—¡El llibret de la falla! ¡El argument de la falla! ¡Deu séntims!

—¡Eh, amic! ¿Es vosté músic?

—¿Per qué ho pregunta, pre-

siosa?

—Perque no para de tocar.

—Me entusiasmen les peses selectes.

—Pues mire, vacha y tóqueli a s' agüela la... entrá de la murta, que pot ser li done gust encara.

—No empujar, señores. ¡Je-sús! No empujar tanto.

—Empentarem un poc menos.
¿Está be aixina?

—Ay, sí!

—¡Refocle y quina ferramenta!

—¡Olé les dónes de pes!

—¡Y quins ulls!

—Un avis, reina: no s' arrime masa a la falla pa mirarla perque la pot ensendre.

—¡Coents!

—¡Canterellal!

Y apinats, riuen, s' empenten, se chafea... y van pasant lenta-ment per la plaseta, camí de un atra falla.

Pepet, el ofisial de lampista, un chicot fornitos, d' ulls blaus, cara redoneta, plena de salud y bonachonería, está en son puesto. Son puesto es chunt a la porta de la barberia. Allí, de peu com ell, está Pepeta, la filla del barber, morucha chicoteta, una avespa, més grasiosa que guapa, y en uns ulls negres, de pestanes llarguísimes, mig dormits y mig rialleros, com si despertaren fentli cosquerelles, que tenen locas a tots els homens de la ba-

trià del Carmen; fadrins, casats, viudos, chovens y velis.

Tres mesos porta Pepet mi-rantatlotlo prop que pot. Ha ha-gut dia que, per vorela, ha en-trat a afeitarse quatre vegaes!

No li ha dit paraula may. La mira... la mira... y ella ¡clar! ¿qué pot fer la pobreta més que dei-xarse contemplar? Ella també el mira en lo rabet de un ull, mig d' esqueneta, pensant si serà tonto. Pero no, no es possible; presisament els tontos son els que més apreten... el pas. Pero ¿cómo te ell que atrevirse a dir paraules si ya en los primers dies li prengué ella el pel més que son pare la barba?

Figureuvos: sentat en el pati-bul —vulgo silló de barbería— una vesprá la oui dir a sa mare en la rebotiga:

—Pues yo, voldría tindre un gatet negre. Li posaría Belmonte.

Oiro y marchar Pepet en bus-ca de un gat negre, va ser una mateixa cosa. Ni s' enrecordá de pendre el cambi que li tornaba el ofisial ¡lo que acaminál! ¡Lo que preguntá! ¡Ni qu' estiguera fent la guia de Valensia o el padró de mininos y minines per tots els carreróns de la ciutat, haguera corregut més!

¡Perfi...! Bueno; al dia siguiente, de bon matí, resibí Pepeta, sen-se que la portadora donara temps a pregunta alguna, una sistella y, di-s de la sistella, un gatet acabat de desmamar, ne-gre, magre, en lo pel bort de la naixensa.

—No li agrada a la chica? ¿Vol-gue divertirse? ¿Volgué picarle a vore si embestia?

Aquella nit, Pepet, va resibir la sistella. Alsà una tapa y ¡uf! ¡Vacha sustol botá com un dia-blé el minino. Pero alló l' era un gat! ¡Reconill! ¡Si l' habien afeitat deixantli bigot y p'tilles!

El anima'et fuchi. Pepet quedá descorasonat.. Pero, pocs dies después, el gatet ap'regué en brasos de Pepeta que l' acarisia-

Cuiden dels músics, falleros

Pa que toquen en finura,
ben a gust y en galanura,
tingau als músics contents;
per jojo! en la «embocáura»
que omplirán els instruments...

J. M. N.

LA FALLA

ba, mirant de reull y sonrient burlona al seu mut, com ella dia.

Piadosament, y per por a la chicalla de la plaseta, en molts dies no deixaren eixir el gat a la porta. *Belmonte* se converi en el companero inseparable de Pepe ta. Se posà gros, l'ixqué el pel lluent al cambiarlo, y Pepe l'acarisiaba sempre que podia y, si estava present el a, sospiraba. Pero ¿parlar? ¿Di li alg? Ell ya volia, ya; pero al desidirse, al acostarse, se li apretaba la gola de tal manera, que ni la saliva li pasaba, y sonreia, sonreia... y mut que mut.

Mirantla y sonrientli, estaba ya més d' un hora aquella vesprá, cu n de pronie, *Belmontito*, desaparegué de la asera entre les cames de la multitud.

— ¡Ay, qu' es va a pedre! —cri dà intranqui a Pepeta — *Belmon tel* ¡Mis... mis...!

Allá anà Pepet, el silenósis, a ficarse entre les fildes y els pantalóns, a chopit, buscant al gat y cridanlo. Un escamat, creent atra cosa, li amollà tal puntapeu que, fent *diana* en lo forat, casi se deixa dins la sabata. Pero, a poc, tornà Pepet victoriós, portant a *Belmonte* al bras; y mut, com sempre, pero movent els labios qual si parlara — ell creia parlar — li presentá a Pepeta.

— ¡Ay! Moltes grases... moltes grases.

Y com Pepe no amollaba al minino, se trovaren els dos egafats a ell, mirantse als ulls, rientse com dos bobos, més rocheta ella, més blanc ell.

— ¡Ay! ¡El pare! —digué la chicalla per fi, buscant una ixida a la situació.

Més Pepet, que rosaba els seus dits en los di's de la nena, continuá en la mateixa actitud, rempent i per fil a parlar de carretilla, com si buidara tot lo pensat en aquells tres mesos.

— Ya no m' asusta... Algúns dies —digué— m'afeitaba cuatro vegaes. Ya li he perdut la por.

Un trasto para la falla

Pepe el fallero, es desvíu buscant trastos, pero diu que encontrarne prou no logra; y el seu amic Primitiu, li en regala ú: la sogra.

J. M. N.

Això sí; no sé si me tornará a ixir la barba. Son pare de vosté es un as: ¡Quina navaixa! ¡Un depilatori! Pero ¿a vosté no l'imporrà això, eh? Yo, no tinc la pretensió de ser guapo, si o la de ser home, y home que guanya lo suficient pera poder i dir a una nena tan hermosa com vesté, que vol casarse y tindrela com una rosa en lo roser; perque pensat, de sobres que ho tinc pensat. ¡Hasta el nom del primer rano que mos dore Den. Se dirá Pepico. Vosté, Pepeta: yo Pepet. Pues ell... Pepico. Es lo natural.

— Y no s'entendrem en casa.

— Vacha que si! A *Belmonte*, mos el emportarem a casa. Te dret; es com de la familia. Tinc guardats dos pápiros dels grans; perque desde que la coneix, que na fume, ni bec, ni casi menche. Tot lo que me sobra d'afeitarme vine guardantlo.

— Pues ya es milacre que li queden eixos dos paperets, Pepe.

— Tot ho pot el amor. Farem viache de novios. Ani em a *Silla*, qu' es un poble des cansat, que dorm vora la laguna y els canals. Venesia està molt llunt; en París mos pedriem y no mos entendria ningú. Son molt ignorant; no saben el valensiá, tan bonico com es... ¿Eh, Pepeta? No se riga, que parle en serio, més serio que antes callat. ¡Callat! Pero, ¿callabem mosatisos? ¡Quiá! Veritat que no, neneta meua? Veritat qu' els nostres us s'sho dien tot, tot... y en silensi mos voliem y en silensi anaba ensenense més y més este foc... este foc... que... que...

La emosió li apretaba la gola atra vegá

El gat, caigué a terra y desaparegué en la botiga.

Les mans dels dos chovens, se trovaren, s'apretaren, y els ulls seguiren dient y dient.

— Estaben en lo món?

El soroll de la chent, al moures els nanos de la falla, els torná a la realitat.

— ¡El libret de la falla! ¡Deu sentíms!

— ¡EL FALLERO!

— ¡Atrevit! ¡Descarat!

— Vosté dispense, monada. Pero, en això del moño a la «garçonne», ya no sap ú per ahón va. La había pres per un escola de la Seu.

LLUIS DE VAL

Casi serenata

A la finestra asoma',
o ix al balcó,
Pepeta hermosa, reina
de s meus amors.
Ix a instant,
que esta ntvul c cantarte,
que 's el teu sant,

No he vingut en salteri,
ni en sitra, ni arpa,
ni en llaut, ni en a flira,
ni en la guitarra.
ix sol, cor meu,
puc oferirte el chorro
gran de ma veu.

Obri, pues, la finestra,
o ix al balcó,
Pepeta hermosa, reina
de s meus amors,
pues vull, cantant,
recrearme en la gloria
de ton encant.

Es hermos espectacle
vore la luna
de rramant sa llum clara
sobre la espuma
d' ones riæ,
que 'i mar fa y desbarata
sent mil vegaes?

Pues més que la presensia
d' asó, vull yo
vore la l'um serena
d' eixos dos sols
que tens per uis,
y les ones que formen
tos cabells rulls.

El coral, roses fines,
clavells, mangrana
(cullida cuant pertoca),
son ci sa baixa
pa comparar
al color de los llabis..
¡sense pintar!
Tres dents son perles fines,
menys la nova,
exia que dus postisa.
Pa mi, la pobra,
d' envechia es mor
al contemplar les teues,
y això que 's d' or!

Observe que no ixes ..
tal volta, ingrata,
dorms mentres yo te cante.
¡Despèrata, álsat,
capoll de maig!
ix si et dona la gana,
si no... m' en vaig!

Suspengué el cant al vorer
el trovor,
que no ixia la dama
de s meus amors;
y als pocs moments,
anantsen, digué el pobre
així entre dents:

— No ha fet fa'ta salteri,
ni sitra, ni arpa,
ni llaut, ni la flira,
ni la guitarra,
que así hui, yo,
volgué Deu que tocara
el violó.

CHUAN BTE. ARGENT

NOSTRA FESTA

1. La Itauradora valenciana, treballadora, recatá y honesta, gaga la ocasió de mostrar la faceta alegre de nostres cors.

En la festa de San Chusep se posa de relleu el espiritu artístic del poble valensiá al mostrar les seues *fallas*. Hui ya no son éstes les de abáns, quatre fustes y dos *ninots* representant un lío de vehinal; hui les *fallas*, com tot, han evolucionat y son veritables obres d' art que representen incheniosament els mils problemes de la vida moderna que demanden solusió, cuant no es la exaltació d' alguna gloria valensiá o nacional.

Cuant algún foraster ve a Valensiá en estos días, queda extasiat al contemplar estes espontànees obres dels valensiáns, y la seu admirasió se cambia en asombro al dirli que totes están destinaes a ser pasto de les flames.

Y no solament son les *fallas* el únic motiu d' animació dels forasters; son també la admirasió que se nota estos días en tots els carrers ahon hián *fallas*, que casi apleguen a la sincuentina, y si seguix la cosa com hasta ara, temps

arribará en que estarán tots els balcons plens de banderetes y s' incontrarà una *falla* en cada cantó; es també la alegría que se respira en Valensiá al vore en les portes dels cafetins el tradisional llorer, y a la porta, rodechaes d' librellets y foguers, les simpàtiques buñoleres valensiánes fent els buñols, aquells buñols *fets*

3. A achudar als chermanets que treballen;

2. Sap vestir la falda de percal y anar al horta,

a pesics, y sentint embalsamat l' ambient per la picant auloreta del oli cremat.

Pera tot aquell que busque el *color local* de les coses, así en Valensiá trobará ample camp d' experimentació, pues en ningú puestot es troben tantes y tan variaes essenes de la vida local.

Una suculenta paella en el Chorro, baix els saludables y olorosos pins; un suquet de anguiles, el clàsic all-y-pebre coent, en la Marchal, recordant, a la vista de tantes bellees com atesora el lago, els pasaches de serra obra del gran valensiá Blasco Ibáñez; la típica y tradisional prosesó del Corpus, en les antiquíssimes roques, la degolla, els timbalers de la siutat, els sirialots, en l' agüedel colomel, la Moma y autres personaches bíblics que son el encant de tots; la clàsica mona en tota la seuva escolta y acompañament de hous, llonganises, sélebres y apetitosos panquemaos d' Alberic, els cacherolos dels chiquets, que solen fer fil trencat, el choc de

La Tarara y autres, ahon la chovenalla es divertix de lo lindo; la fira de cheliol, en sa magnifica y esplendorosa Batalla de Flors, els balls populars y els hermosos castells de focs artificials, la típica caragolá en les pedres, allá en lo Grau, tenint a nostres plantes el tranquil y blavós Mediterrani, y a la esquerda, sobre la fina arena de la placha, les clàsiques barraquetes en sos graciosos noms; les sorolloses traques, costum heretá dels moros al córrer la pòlvora.

Y sobre totes estes festes, les *fallas*, la més valensiá de totes, la que més mos fa olvidar els sinsabors de la vida.

Per aixó, al recordar totes les nostres coses y contemplar les *fallas*, compendi de totes les valensiánes festes, ahon s' encontren achermanaes totes les manifestacions del ànima valensiána en una íntima amalgama artística, nostre cor, orgullós de sentirse valensiá, no pot menos que aselerar el seu vital ritme y exclamar en tota forsa: ¡VIXCA VALENSIA! ¡VIXCA LA FESTA DE LES FALLES!

4. Es heroica pera la faena y achuda al marit.

J. Arcas Gómez

La improba llavor de correr carrers púchant escales y escales, había donat el seu frut.

El recaudaor mostraba, chubilós, el saquet dels dinés. En ells podríen pagar la falla, música, traca, castell, cantá y... una paella pa 'ls falleros. ¡Vacha un vehinat rumbós!

Día de San Chusep. En ú dels quatre cantón, la falla iluia orgullosa ú dels primers prémits de l' Achuntament, rodechat dels inevitables estandarts de peñes y sosietats, la manchoria creaes en el sol motiu de recorrer les falles. Sobre el taulat, una banda de músics de poble, uniformats de blanc, com si vingueren al sertamen de la fira de choliol, interpretaba un ballable, à cuyo compás se procuraben apretar les parelletes.

Alló, més que tranquil carrer del barri del Carmen, pareixia arteria prinsipal de una gran capital: coches, autos, dònes y homens en apretá algarabía, uns chiquets que, desgañitantse, van oferint «la explicació y relació de tot lo que conta la falla».

Entre tanta y tanta chent alegra, una chiqueia, Amparito, estava trista. En sa casa se celebraba San Chusep, perque a son pare li dien Pepe, entre copes d' aiguardent y kola y buñols rebosats de mel, mentres ella esperaba raere dels cristals a Tonico... el seu novio, en qui había refit el dia anterior.

Les últimes hores del dia de San Chusep transcurrien, y en elles la banda del poble eixecutaba els últims balls del programa. Protechits per el allumenat espesial, les parelles se feren el ánimo y al carrer ixiren a rendir cult al deu Terpsícore.

Inútilment esperava encara Amparito que vinguera el seu Tonico. Les llàgrimes aparegueren varies voltes als seus ulls recordant els instants felisos pasats chunt al seu novio... aquelles paraules dolses... aquelles frases ardents, plètories de cariño... aquells besos furtius, donats a mansalva... No, no. Desididament, tornaria. No s' olvida aixina com aixina a una dona. Tornaria, tor-

TOT SENDRA, FUM...

CUENTO FALLERO

naria. Aquella riña passaria y serien felisos atra volta. La música torna a tocar y era este el pasodoble final. Pero... ¿qué era alló, gran Deu? ¿Podria ser?

Sí, sí. Era ell, Tonico, que ballaba en un' atra, mentres ella l' esperaba inútilment. ¿Podrà ser tan grana aquell home?

¡Deixarla per una futilesa! Tirar sobre el seu ardent amor aquella catarata de chell!

Deixa de tocar la charanga y encara continuaren chunts, molt chuntets, Tonico y la seua nova parella.

Amparito, desfeta en ira, sentia en lo seu pit la rabia, la vanitat de dona abandoná, de vore truncaes les seues ilusions amorooses.

Entre tant, la falla había escomensat a ardir per els quatre costats y el públic contemplava chubilós la cremá de aquells bastidors, de aquells llistóns, de aquells ninots de palla y cartó, que dins d' algúns minuts quedarien reduïts a paveses, fum, sendra.

6 ...sap engalanarse en les més riques choyes.

Sendra que el aire aventaria al dia siguiente borrant tot lo material de lo que fon la falla, deixant tan sols el recort, un recort que, pasant el temps, també se boraría, com se boraría del pensament de Tonico la figura de Amparito, mentres ella ploraba, ploraba per el seu amor perdut.

CAMILO

DOMINGO
GUIÑON

Valencia mars, 1926,

7 Y ostentar dignament el càrrec de clavariesa.

8 La seua ansianitat se veu sublimisada per la fè rellichosa.

—Ché, Paco, ¿es veritat
aixó de que la falla d' en-
guaní es un asunt de vehi-
nat?

—No t' han engañat; el que estará lluint el tipo
al mig dels quatre cantons, es Salvorico, el que fon
novio de ma hermana.

—Pero, ¿tú ho has pensat be? El pobre chic está

¡Una estoreta velleta!..

—¿Voleu que fem l' arreplega
per a la falla?

—Molt bé!

—Agarra, pues, d' eixa estora
y tots a una cantem:

¡Una estoreta velleta
pa la falla e San Chusep...!

—Pepico, allà dalt mos criden.

—Pues que puché ú no més,
no fem com el àit pasat,
que pacharem tots a un temps
y mos arruixá l' agüela

que vivia en el tercer.

—Ay, Mariano, que ve un guiril

—No fuixcau!

—Esteuse quiet
y arrepleguem eixa estora
arrimantla a la paret.

—Ché, ya baixa Visantico!

—Ell no porta casi res!

—Una cahira...

—Una gabia...

—Un pelut...

—Un galliner...

—Si que va bé l' arreplega!

—Colosal!

—Vinga, cantem.
¡Una estoreta velleta
pa la falla e San Chusep...!

—Entra tú en casa Sabata,

que eixe tindrà trastos vells.

—Que entre Huiso el Groguisó.

—Yo no puc.

Home... i per què?

—Perque aiur per la vesprá
li vaig trencar el llibrell

del serol, y si hui em guipa,
es fàsil que 'l tirapeu

me 'l fasà nou en l' esquena.

—No sigues porrga y ves.

—Poregaya yo?

—Sí, porrga.

—Poreguita es lo que tens!

—Ara voreu tots. Bon dia.
Sabata, ¿vosté no té

ninguna cahira vella
pa l' dia de San Chusep?

—Si no m' engaño, tú eres
el que me trencà el llibrell.

—¿Yo? No señor.

—¿No señor?

Esperat y parlarem.
—Tio Sabata, no 'm pegue,

que 'l trenqui sense voler

—Sense voler? ¡Tin, granuja!

—Ay, mare, no ho faré més!

—Tin, per pillow! ¡Per roin!

—Demà torna si et pareix!

—¿Que t' ha pegat?

—Mira, mira
quins botifarróns m' ha fet!

—Ché, qué brato!

—Ché, qué bestia!

—No plores!

—Vinga, cantem!

¡Una estoreta velleta
pa la falla e San Chusep...!

V. CARO ADAM

plendorós, de sel pur y magnific.

Y rápidamn quedá plantà la falla, satírica y fe-
ridora.

Les bandes de musica, tocant l' alegre diana, re-
corriren els carrers alegrant a la moruna capital, y

LA MORT DE SALVORICO

—A les meues condiscipules Luisa Albert y Carmen Calvo.

les notes dels sonors
instruments se mesclaben
en l' olor de la pòlvora cre-
mada en els petardos, y en el
oli de les bu'lentes calderes preparades pera la fre-
chida del sabrés buñol.

Salvorico, atragut per el soroll de la festa, ixqué
al balcó, ansios de respirar l' alegria que ya temps

li faltaba. Y buscà en ávida mirá
al falla, aquell
monument fill
del incheni val-
ensià, únic en
el mon, orgull
dels propis y
sombro d' els
extrañs

De pronte, son
rostre, ya pálit
de si, prengué
eixe color gro-
guenc de la mort.
Aquell ninot que
sobreixia de tots
els demés, pareix-
xa que volguera
ser una ridicula
caricatura d' ell;

dirichi la vista a distints punts de la plasa, y de
pronte la pará en un individuo que 'l miraba en
mirá puichant y sonrisa burlona. Era Paco

Tot ho comprengué Salvorico. Se ficà dins en
ánimo de ixir al carrer y vengar la ofensa; pero la
rabia l' ofegaba; un nict que li s' había format en
la gola, no el deixaba respirar; en els polsos sentia
com si en uis martells li els colpecharen; se li enterbolà la vista; pergué l' equilibri; tirà negra y cu-
llá casi una globà de sanc, y caigué pera no alsarse
més sobre el vistós entauellat de la saleta.

Cuant s' enterà Paco de la fatal notisia, va sentir que 'l remordiment li destrossava l' ànima. Y ràpit com una sentella, arrancà de la falla el
ninot que representava a Salvorico, y acaronantlo com si fora ell mateixa s' el guardà en sa casa, y tornà atra volta a la falla
pegantli foc...

Y entre aquelles
llengües ardentes que
muntaben alt, molt
alt, formant figures
extrañes, difísil de
desifrar, s' anaba con-
sumint la malaïda
falla y purificant els
cors dels odis que
l' habien inspirat.

Asunció Chenovart
Ilustració de la mateixa
autora.

Arriben a cremar la falla. El president de la comisió, home alegre y bromista, se dirichi als mírons y els digué:

—Caballers! Si voleu
cremar a algú o algo que
vos destorbe, ara es l'
hora.

—Sí! Sí! —contestà la
multitud.

—Cremém a Fulano.

—Y a Sotano.

—Y alló...

—Y lo atre...

—Sí! Sí!

—Està bé —replicà el
president—. Pagueuli foc
vosotros y aneu cremant
tot lo que vos s' entoixe.

Callaren tots... Se rechi-
raren les bolchaques...

—Ningú portaba mistos!
V. MARCO MIRANDA

Fórmula pera fer una falla

Humorisme que supera al que tenen els extrañs; asunt: un cas o una glosa, o un enredro del ve hinat; explosió del art que porta en son cor tot valensiá, y que viu y es manifesta en esta festa triunfal; versos que expliquen la falla, uns ninots ben modelats —a voltes ya els desichareu monuments molt prinsipals—; alegría dins les ànimés, inchénit, potensia, sa; tot asò se remenecha y a falla es realitat. Ara, que pa que ixca bé, es presis ser valensiá.

EDUARD BUIL

ELS NINOTS

El tío Quico era un artiste enciclopédic, en tota la extensió de la paraula; ell lo mateix feia carasetes, que pintaba cacherulos, ninots per el monument y choguetos baratos, que organisaba una chala en bufa final y tot; per això no tingüé inconvenient en encargarse de fer la falla; pero una falla de mérit, res de un moniato pa torrar; caps de sera y els ninots de moviment.

La Comisió que adelantara chapes p' anar cubrint gastos, que ell respondía de la falla y del premít.

Y aixina es feu; firmaren el contracte, li adelantaren pesetes, y li recomanaren sobre tot que les figures se menecharen.

—Els meus ninots—digué el tío Quico—acaminen y parlen si es menester. ¡Ya voréu!

Pero vingué el dia de la plantá, y en la pla-

seta sols aparegueren que quatre bastidors y uns chirimbolos pintats d' almànguena y terreta de calderer.

—La Comisió, feta un lluquet, anà al tío Quico y li digué:

—¡Vosté es un deshonrat! ¡Ahón están els ninots!

—¿Els ninots? ¡Yo qué se! ¡Vachen y preguntuen a un monisipal!

—¡Ché, el tío frescales! ¡Vosté es un estafante!

—¡Eh, alto ahí! Yo no he estafat res, porque he cumplit el contracte.

—Pero si no están els ninots!

—Això demostra que no els he engañat; yo els vaig dir que els meus ninots acaminaben; pues bueno, esta matiná al vores solts dalt la falla, han escomensat a correr... i a saber per ahon estarán a estos hores!

LUIS JUAN ALCARAZ

¿Anem guañant

Cuant les falles eren un moviment espontànic del espírit artístic, fester y satíric dels valencians, no més ne ha-

bien una dotsena escasa, pero totes elles tenien el verdader carácter: inchénit y satíric; y el bon públic, en un ratet les veia totes y es divertia en el bon humor dels falleros.

Els llibrets els escriben Bernat y Baldoví, Constantí Llombart y atres poetes de nom.

Huí en dia les falles arriben a la siscuentena, les han declarat ofisials, les han po-

EL CHIC QUE VEN EL «LLIBRET»

—Vol comprarre, señor, este «llibret» de la falla? Per un chavo va a enterarse lo que 'n ella se relata. Ademés fará un favor, pues els dinés me fan falta. —Vol vosté que yo li explique la historia de lo que 'm pasa? Yo soc un fill del amor. Naixí en aquella hora mala en que ma'mare, ipobret! d' un mal home se fiara, porque posá en ses paraules falsetats pera engañafla. Fon ara, per San Chusep, mentres la falla es cremaba, cuant ell sedui a ma mare, y despues, el molt canalla, fuixqué, deixantme en lo mon sens amparo, en ma desgrasia. —Per qué se riu, señor? —Es quisá que no li agrada?

Seguixc... Desde entones pues, que la mare está malalta, pensant en vanes promeses que foren fum de la falla. Han pasat d' asò deu anys, y en ells no he lograt encara riure com atres chiquets que van per tota la plasa demandant una estoreta pa San Chusep, y es la causa que no puc tindre alegría recordant aquella hasaña. —Per qué s' envá, señor? Esperes, que ya s' acaba. El final d' estes desdiches, es, que es tant la mare mala, no tenim pa medisines, y he baixat yo p' auxiliarla. Ya tinc prop de tres pesetes, y hasta el duro no més falta... —Còmprem el «llibret», señor! Mes, jqué veig! la mare s' alsà

y el mira a vosté, y fa señes, com si en asò recordara... No fuixca; puche, señor, que la pobra es una santa.

Y el chic que ven el «llibret» corre, y arriba a sa casa cuant la marea, abrasantlo, li diu, besantla la cara: «Auell fon el que...» Y suspira. Y despues, pa sempre, calia. El chic, que no ha adivinat el final d' esta desgrasia, creent que la medisina es lo que li está fent falta, torná al carrer, presurós, y chillia en un crit de l' ànima: «—Per déu séntims, el «llibret» en lo que conté la falla!...»

J. RODRIGO ALAMAR

Siutat, mars 1926

O anem perdent?

sat en el presupost... el shape-gat per l' arquitectura, per fer monum en t's desarro-llantproblemes filosó-

fics.—Y a pesar dels premits de Lo Rat Penat y de la Academia Valencianista, ni ixien

poetes de la talla de Bernat y Baldoví y Llombart, y això que éstos, pera donar mostra de la seuva vena humorística, no nesesitaben del estímul del plat de gloria ni de que els enseñaren el florí.

J. NAVARRO CABANES

Mars, 1926.

Simbolisme fallero

Mon amor has pres a choc sens pensar que poc a poc, el amor gran pasió engendra.

Lo meu amor, tot es foc; lo teu amor, tot es sendra.

JESUS MORANTE NAVARRO

Cada cosa lo que siga

Pero... en Valensia no hiá un mingitorio digne de la tercera capital d'Espanya. ... el adoquinat de Valensia es una vergoña.

... el alumbrat públic, una indesensia, y en amenases de la Hidroeléctrica!

... els chardins están plenets de piteres. ¡Tot p' als Viveros!

... el monument al capó Noval, no val, no val a acabarlo. Pareix una palmatorià.

... la companyia de tranvies abusa del públic.

Granets de pólvora

¡Buñolera, buñolera!
Ta cara es un tros de sel
En una vesprá fallera.
Els teus ulls, son la caldera;
Ta boca, un buñol en mel.

Un ensendedor, Guerrero,
me dugué ahir de Tafalla,
y yo li dic «El Fallero»
¡perque el pobret sempre falla!

Les falles de San Chusep,
la paella en el Vedat,
les traques, les cabalgates...
¡qué dicha ser valensiá!

Al escriure asó, tan sols
pensí que 'n el mes de mars,
es època de... buñols.

Se murmura, se asegura

Se diu... que la estasió del Norte la denen trasladar ahon no siga una impedimenta com es hui.

... que hiá una empresa poderosa que se atrevix a mampendre la reforma.

... que la posarán en el camí de tránsits

... que Valensia guañará el sent per sent.

... que *El Mercantil* se morirá de pena.

... que 'ls valensiáns ballarán en un peu.

Ron y caña

A un negrito sima.	rrón
teren vincre de Pi.	caña
para darle un cosco.	rrón
en l' asequia de Ras.	caña.

Punta y tacó

En la Historia Juan des.	punta
y Pedro se des.	tacó;
el primer, per lo qué a.	punta
Pedro, por lo que a.	tacó.

Mar y riu

Se varem entusias.	mar,
y encara hiá qui se.	riu,
cuant a Pepet Aia.	mar
el varen tiraral.	riu.

L' ú y dos

Enca que no ho cregues t.	1,
ha viugut un tal Gal.	2
expresamen del Per.	1
pera mencharse un por.	2

Numérica

De Carcaí 100 a Mu.	000
viachaba don Nar.	6
y al vorel els poli.	000
agafarlo fon pre.	6.

Blanc y negre

Un colomet ali.	blanc
s' escapá en are.	negre
perque Tonico Mont.	blanc
' empapusá en pebre.	negre.

Nou y vell

Volent aplegar a.	vell
el alcalde de Mas	nou
se va menchar nn ser..	vell
y pa postres una.	nou.

Soifística

El torero de Rusa.	fa,
volent brillar com un..	sol,
se va llavar en la sa.	fa
y se secá en lo llan.	sol.

Chut y gol

A Espanya vingué un fran.	chut
a estudiar el cara.	gol
y se va fer tan pan.	chut
que semblaba un formi.	gol.

Cara y creu

De que 's la vida molt.	cara
Chimo Pachoca no ho.	creu;
ara l' ixirá a la.	cara
que ha carregat en la.	creu(1)

(1) Del matrimoni.

A mosatros no mos agraen llos

Pero... la farina que gasten serts fornells, pareix archila.

... la reforma de la Glorieta porta preocupá a molta chent.

... la marquesina del Teatro Principal pareix un sienpiés.

... la valla de la Plasa de Bous no s' acaba may.

... el monument a Llorente pareix una tortaeta.

... els cables del tranvia démostren més grasia que muñoz Seca. ¡Tenen unes caigudes!

De un llibret d' enguash

Que 'm volies en té se ga
pregonabes, y al remat,
per un etre m' has deixat.
Gos que lladra, no moséga.

Si alguna agüela carr té
dinés y et fa la esquilla,
no ho penses; casat en ella
y arruixa y no fases fanc.

Si huí els homen cuart més
(tinen)
volen tindre més y més,
es perque ya no se venen
tres pilotes dos dinés.

Com soc home del teu bras,
Pepeta, y chens embustero,
víneten en mí y vorás
com t' apañe de florero.

Chismorrerías, no, pero...

Se diu... que 'l carrer del Dr. Moliner pareix la carretera de Madrid. Els autos s' estauen.

... que 'l paviment de la machoria dels carrers de Valensia está pichor que 'l barranc de Carraixet.

... que l'alumbrat que *La Electra* servix a la barriá de Rusafa, es detestable.

... que sortes señoretas de la Gran Via furten les flors del plantio y despues se queixen de que no més hiachen piteres.

... que el *Ateneo Mercantil* dev acudir a la festa de les falles, pero sense opsió a prémít.

Pepico era, sense
ducte, el millor pintor
de palmitos de la fá-
brica de José Martínez y Compa-
ñía, y ademés de bon pintor, era

lo que vulgarment se diu, un bon
chic arrematat, una coloma sen-
se fel, un tros de sucre candi. Y
pera fer bo aquell refrà que diu
que la mosca busca la mel, fea
sis mesos que era casat en Pepi-
ca, una morena més dolsa que
cuaranta quintals de arrop y
més salamera que una gateta
parda en el
mes de chiner; Pepica era, en
fi, un tros de carabasat en ro-
maneta. Pero no obstant de
ser tan bona, Pepica tenia un
gran defecte, un defecte molt
gran y molt gros: era éste
la seu marie, la so Ramona,
que, sense voler ofendre als
instituts armats, era una

espesie de sargento de la guar-
dia civil reganchat sis voltes. Va-
cha dóna en mala ideal Era un
bicho de més cuidao que una
fiaora.

Durant el temps del festeig, la
so Ramona era pera Pepico una
cosa més empalagosa que 'l pa
de figues; no el deixaba a sol ni
a sombra; sense ducte, en la idea
d' engancharlo pera la seu filla.
Pero arribá el dia del casamen-
y desde el moment que 'l retor
digué: «Deu que 'ls fasa uns
bons casats» (crec que 's asó lo
que 'ls diuen), la so Ramona di-
gué pera sí plena d' alegria: ya
eres mio. Y en aquell moment
comensá el calvari de Pepico. El
chic no tingué ya hora bona. Ri-
guense vostés de les penes de
San Amaro y de les de tots els
màrtirs del cristianisme, compa-
raes en les que pasá este pobre
chendre.

Pero com en este mon pera
tot arriba un dia, al pintor tam-
bé li arribá el de la seu vengan-
sa, y fon presisament un dia
que 'l pobre l' había pasat molt
negre, tan negre, que la sogra,
després de un escàndalo que
arribaren els chillits hasta la bo-
tigueta del cantó, li arreá tal
bofetá, que 'l roido asustá als

EL MILACRE DE LA FALLA

y alegre, digué: ¡Aixó
está fet! Y en quatre
ralles, tal era el en-
tusiasme que per la idea sentia
en un dir Peret (no sempre ha
de ser un dir Chesús), els pre-
sentà als falleros un boseto que
tots celebraren unànimement.
La falla quedá feta en proyepte.

Así aniria molt bé una des-
cripció de la nit de la plantá de
les falles. Un poc de llitera-
tura de carre-
ró, aiguardent,
buñols, etc., etc.
Pero com en
Valensia tots
saben lo que
esta nit pasa en
els barrios fa-
lleros, ¿pera
qué pedre
temps? ¿Els pa-
reix que anem
a lo que inter-
resa?

La vesprada
de San Chusep
amanegué y les
falles estaben
plantaes. Cuant

la so Ramona,
dadora y matinera, obrigué el
balcó pera vore la falla de la
plaseta; es quedá fe'a de pedra
al vore que la falla representaba
una visió dantesca, ahon entre
flames y foc Pere Botero s'em-
portaba al infern a una agüela
que era el viú retrato d' ella. Per
si acas haguera ducte, un cartel
en lletres grans dia: «Pere Bote-
ro importants al infern a la so-
gra de Pepico el pintor.»

Com si li haguera caigut da-
munt la Lloncha, se qu'dá de
aplaná la so Ramona. Cuant li
pasá el sofoco, pensá si men-
charse al seu chendre com si
fora un buñol, o anarsen a viure
a Foyos ahon tenía una neboda.
Y optá per lo segón. El dia de
San Chusep la so Ramona ya no
diná en casa. Y dit está que allí,
tot quedá com una balsa d' oli.

Per la nit, en el moment de la
crema de la falla redentora, y
mentres en la plasa anaba poc a
poc el foc extinguirse y tornant
la calma y la quietut al barri
sorollós d'un moment antes, el
felis matrimoni, llunt la visió de
la sogra entorpidora, tancá el
balcó, y en la pau del ançel co-
mensaren a escriure nna carta a
París encarregant un Pepico...

EDUARD M. ALBERT

Chesuset, calfa la cola;
San Chusep, fa borumalles;
y la verche se pentina
p' anar a vore «les falles».

¡La cremá!

¡En la plasa no cap una ahulla...!
Tot es juerga, alegre, algarasa
del chentío que allí se congrega
esperan a que cremen la falla...
y caldecha l' ambient un alegre
pasodoble que toca la banda,
y els petardos que 'n gran avarisia
la chirat a mo i loca dispara...
Uns s' emboben mirant al «ninot»
de la falla que 'ls va fer mes grasia...
Atres van pero vore si toquen...
entre aquell llo alguna «tocata»...
Les parelles de novios disfruten
per estar tan «hunitets en la plasa»...
Y els agüelos, aso's se mi'en
y en sons ulls apareix l' añoransa,
de cuant ells tan felisos reien
conten plant com ardia la falla...

Per si aplégá el moment que espe-
ya van a cremarla...! (raben!)
Es spay crehua alegre y sonoro
l' estampit d' una traca...
y ent e rises, chillits y chafaes
del chentío que hià allí en la plasa
els «ninots» oferixen ses «vides»
tal fum y a la flama!

ANTONI MOMBLACH VIDAL

De añ en añ pren la popular festa de les falles un caracter més suntuos y artístic; ya no's pot dir de ningú que té facha de «ni-not de la falla», perque el millors artistes que viuen en Valensia treballen en la seu corfesió; a les falles dediquen bona part del añ, y pera algúns es la font principal dels ingresos pera la vida.

Les chunes falleres son de numerosos vocals, hasta en ú y en dos presidents honoraris, y acaben el añ sanser; la recaudasió entre el vehinat pera la falla es semanal, duentse una ecelent contabilitat; se fan concursos pera el boseto de la falla, y una vegá aseptat, se dí en gran secret el desarollo del asunt.

Al artiste que la fa, ademés de pagarli el seu treball, se li oferix com a sobre preu el metàlic del premít proposat per el Achuntament, cas de obtindrel.

Y el estimul de sobreixir una falla de les atres es tan gran, que les falles de hui son monuments verdaderament artístics.

Desde fa uns añs el Sircul de Belles Arts també contribuix a esta festa popular, confencionant baix el seu nom una falla, y també el Ateneo Mercantil, hui molt florescent, dona els seus dinés y el seu nom pera que se construixca una falla artística e incheniosa.

Arribaies les coses a este punt y constituint les falles una verdadera manifestació de art, que esclata en raudals de bellesa, de alegria, de color, de inchenit y de gust artístic, l' Achuntament debia estimar com a insufisient el

AHIR

Primer fon la humilde chent; hui el artiste ya pren part, convertint en obra de art l' antièstetic monument.

Parlaories

criteri dels seus empleats artistes pera chusgar el merit dels monuments falleros, y demandara per lo meugs a les Académies de San Carlos y San Fernández dos o més académics

pera que en unió del artiste designat per els falleros, servira de churat pera donar els premits.

D' esta manera, desde enguañ les falles adquirixen un caracter de art ecelent. Els falleros de barrio que en esta festa tan popular y bonica obtingueren un premít guañat al Sircul o al Ateneo, y otorgat per churats que portaren en el seu nom el prestichi de les més series corporacions del Art, podrien ostentarlo en molt de orgull.

Y después de tot el foc consumix tanta activitat, tant de inchenit y tants dinés derrochats!

Yo reflexione que si tot asó fan les nostres prestichioses societats artistiques pera encauzar seriament la festa popular de les falles que sols dura dos dies ¿qué els correspon fer pera que no decaiga afora les creus del terme municipal aquell prestichi gloriós de art que sempre ha tingut Valensia, sostengut per tan grans pintors y escultors? ¿Seguirem ensegats sols en estes fistes de fum y flama, y olvidarem el deure de lluitar en la Exposició Nasional de Belles Arts que se celebra en Madrid el propvinent maig, o en la Hispano Americana de Sevilla, també al caure?

MANUEL GONZALEZ MARTI

El dia 19 de Mars

Así me tenen vostés lo mateix que l' añ pasat, en un mar de confusions per nesesitar nadant.

Com tots els añs, hiá que dir als llechidors valensiáns, cuansevol costum fallera, en prosa o vers relatá.

Tots els añs ixen els tòpics més manits y més gastats: que si asó de plantar falles el rey Pepet ho inventá; que si es festa dels fusters, dels pintors o dels mañans; que si la costum es de ara o de fá trenta mil añs.

Y al remat, com el oriche de les falles ningú el sap, tots diuen com l' andalús: «d' esto no se sabe ná».

Y els escritors y poetes, per a la festa glosar, han de fer un esfors màxim y per aixó van de cap.

La Comisió, la «replega», la música, la «plantá», la intensa alegria, el aire qu' entrarix l' oli cremat; la molitud, les banderes, la «cremá», la «dispará», la buñolera grasiosa, la Valensia del sel blau... tots els tòpics coneguts qué fasils de relatar!

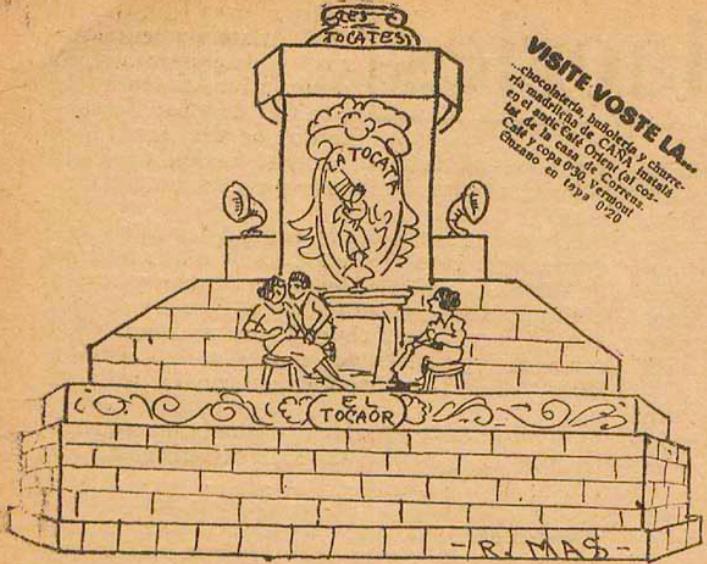
Per aixó que tots sentim el dia dénat de Mars y ens fá bategar el cor sense saber expressar, eixe sentiment tan intim que riure y plorar mos fá, aixó es un poc més difísil y també inútil cantar: es cosa que al fons de l' ànima portem tots el valensiáns y lo qu' en l' ànima es porta... ¿per a qué cal explicar?

E. DURAN Y TORTAJADA

HUI

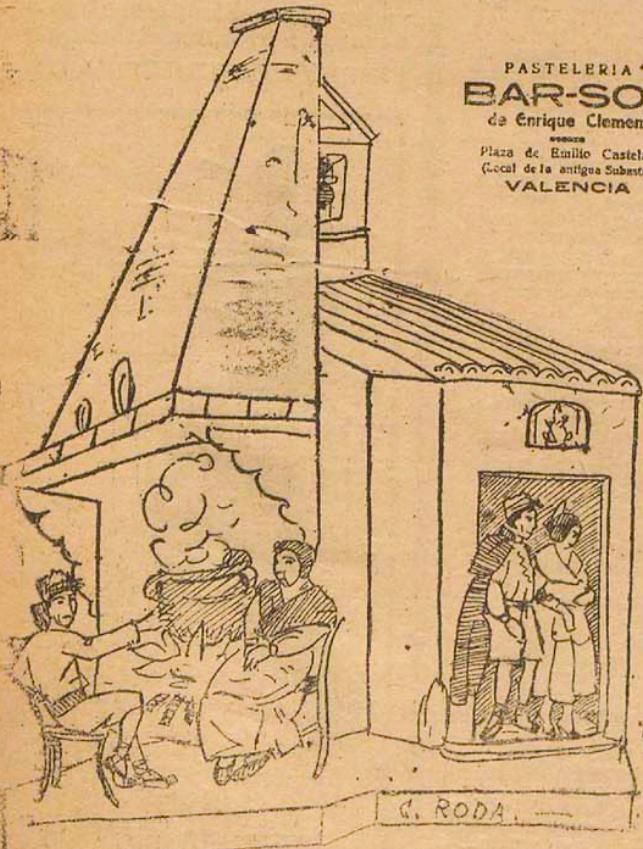
Lo qu' en art guaña la festa, pert en grasia y en sabor; hui ya no te aquell color que la sàtira li presa.

CUBA CORSET

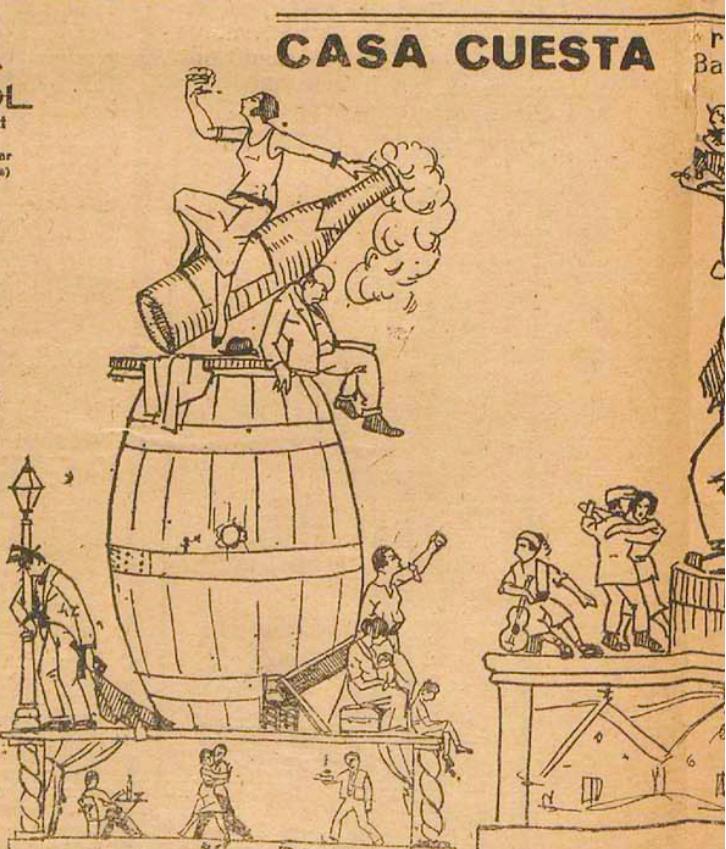
Aneu alerta, chiquetes,
perque en la telefonía
sense fils, hián tocatetes
fóra del orde del dia.

EN ESTE NUMERO INSERTEM E

SALVAOR

En después de festechar
el casarme es cosa santa;
ya casats, chunt a la llar,
si hiá pau, la vida encanta.

PELAYO-BONAVISTA

Hiá qui mor en la indichensia,
sent honrat y virtuos,
mentres hiá qui, sent visiós,
no sap viure en la opulensia.

COLLADO (P.)

El ball solt y
ara impera l' a
El sàtir ha triu
y la estética ha

Guía pera recórre

Prenint com a punt de partida la Plasa de Colón, a Pissarro-Síriko Amorós (f.); ixint a la Grailla (f.), Serrano-Cádis (f.), Dr. Mojiner-Puerto Rico (f.) chant per la pasarela de la estació del Norte e ix Bonavista Jerusalén (f.); d' allí, per els solars de Pellsers (f.), per Clerchet, a la Plasa Pertusa (f.) carrer de Siurana, a Guillén Sorolla-Torn (f.); se Pascual (f.); per Juan de Mena, a Lepanto-Dr. Morcarnas (f.); ficantse per el carrer de Carnisers resa-Carda (f.); per el Tr. salt, a Plasa San Miquel sén Sorell, a Sogueros-Ripa (f.); per Ripalda, I de la Chordana (f.), Roteros-Padre Huérfanos (f.); per Roteros, Plasa del Abre (f.), y a pocs pasos, I el Portal de Valdigna, ixint, al Carrer de Calatrava els carrers Cambis. Suraors, a Cochereria (f.); moina, carrer de la Leña, a San Salvador (f.); per Congregació (f.); crusant el carrer La Pas, a busca atravesant la plasa del Príncipe Alfonso y carrer Illa; tornant per Sorní, Don Juan de Austria y Plasa de Castellar, ahon el Ateneo Mercantil té inst de Valensia dispost a sopar en el Llón d' Or, ya que agafar un «taxi» per visitar les falles de Misaltavoreles «absolutament» totes les que enguany se Les Estakes y La Bordeta, que pa males partides,

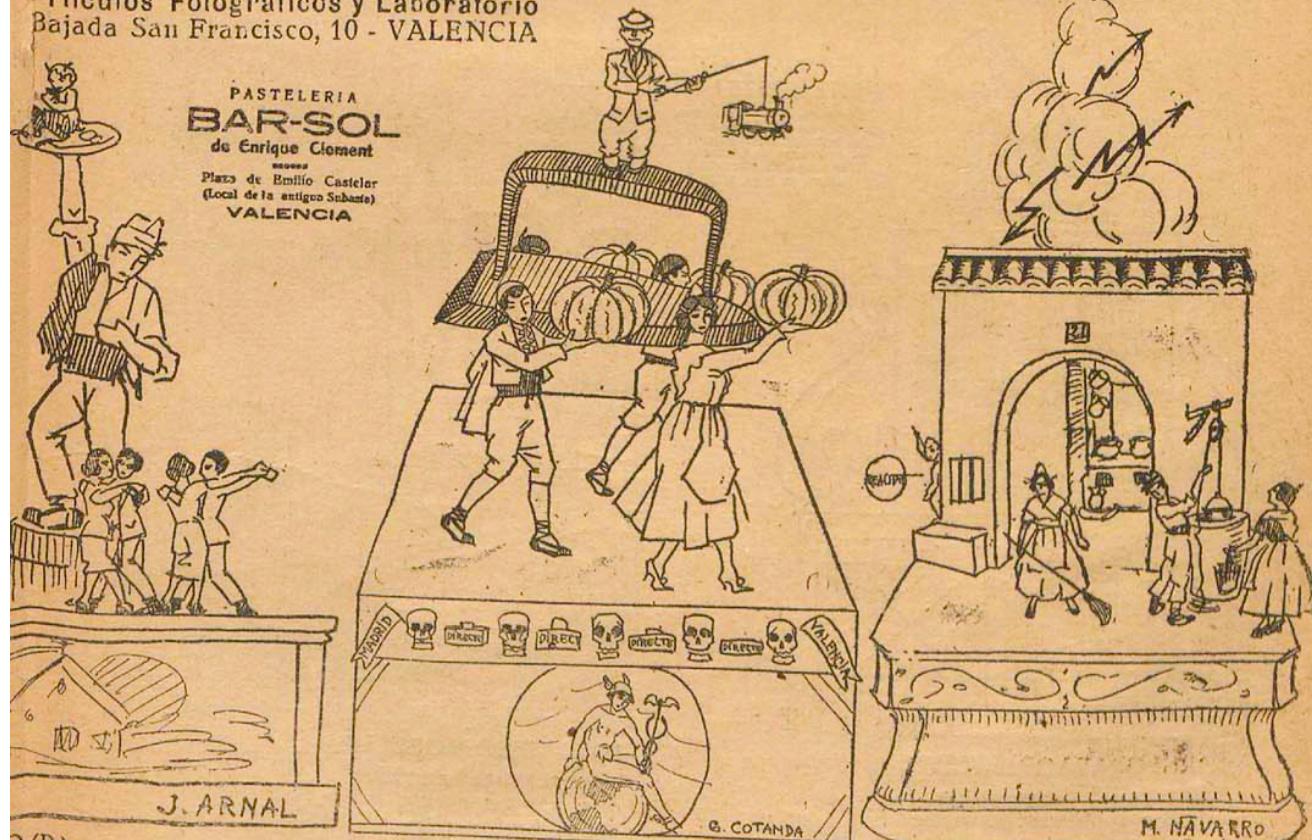
rrer totes les falles

a de Beus, carrers de Xàtiva-Pi y Margall (falla), per Gran Vía, ne trovarán sinc en un rogle: Cersei-Sevi-Rico (f.), Dr. Moliner-Corset (f.), Crisest-Cuba (f.); pueixint al carrer de la Ermita, Pelsyo-Bonavista (f.); de San Agustí y carrer de Querido, a la Plaça de la (f.); per rae dels cafés de La Estrella y Correus y (f.); seguit cap el carrer, de Guillén de Castro-Pedro Monserrat (f.); ixint, a Borrull-Turia (f.), y Plasa Enriques, a Santa Teresa-Pintor Domingo (f.) y Santa Fequel (f.); entrant per el Moli de la Sal, plasa de Moda, Benefisencia, al Carrer de la Chordana (f.), Plasa (f.); seguit, a la Plasa de Serrans (f.); retrocedintos, Teneries-En Forcas (f.), Brix-Mesó Morella (f.); per la travaya (l.); seguit avant, Plasa del Collado (f.); per (f.); ixint als carrers de Zaragoza, Plasa de la Alper davant del Temple, a la Plasa de San Bult (f.) y buscar La Nau (falla que consta de quatre grups); rrer de Ciscar, a buscar Soñi-Grabado-Esteve (falla y plasa de les Barques, a buscar com a final, la instalat déu grups. El visitant quedará en el sentry ya que 'n el passeig habrá fet ganetes, o podrà també i-salta, Villemarchant y Camparar, si es que desitja n se planten. No fa en cas d' això de la Partida de tides, ya n' aguantem prou en cuantsevol dia del añ.

ELS BOSETOS DE 52 FALLES

Múltiples Fotográficos y Laboratorio
Bajada San Francisco, 10 - VALENCIA

PASTELERIA
BAR-SOL
de Enrique Clement
Plaza de Emilio Castelar
(Local de la antigua Subasta)
VALENCIA

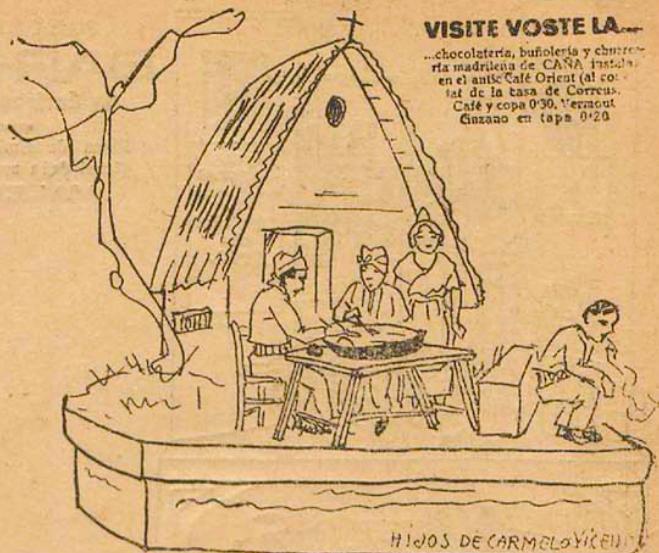

O (P.)
olt ya s' ha formut;
a l' agarrot.
triunfat
a ha perdut.

¿Una plancha y carabases?
¿Maquineta de vapor?
Mira, Sento, no et propases,
pos creu: serà millor.

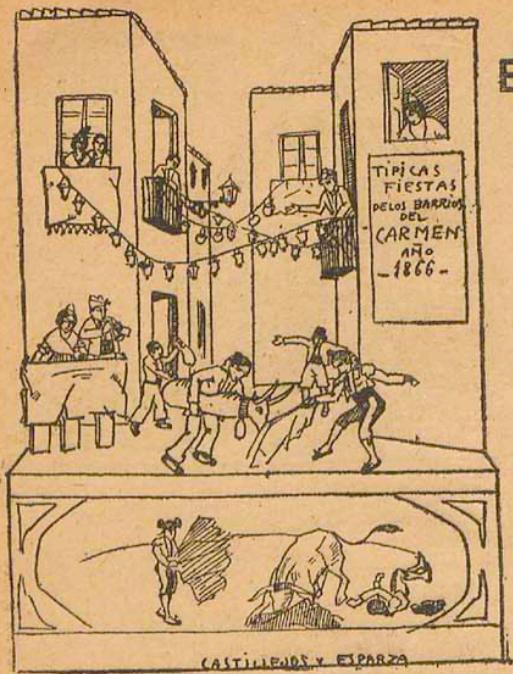
VISITE VOSTE LA...

...chocolatería, bufetería y churrería madrileña de CANA instalada en el antic Café Orient (al costat de la casa de Correus). Café y copa 030. Vermouth Ginzano en tapa 0-20

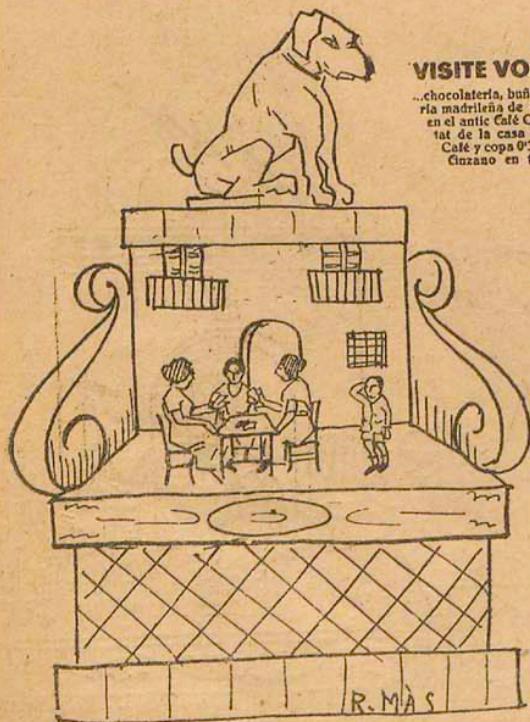
JORDANA

Uns que han anat de paella,
yo no sé si a la Marchal;
lo sert es que estant en ella
uno d' ells s' ha posat mal.

PLASETA DEL ABRE

Traca; masclétá, coloqui
y bous del afamat Coqui,
chamay podien faltar
n' una festa popular.

SORNI-GRABAOR ESTEVE

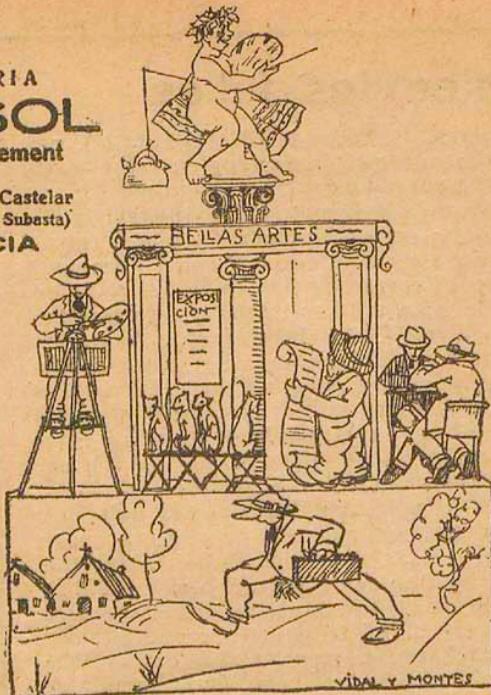
Este asunt el concretem
en estos punts sustansiosos:
tot ho han de pagar els gosos,
mes de les gooses, ¿qué fem?

PASTELERIA **BAR-SOL**

de Enrique Clement

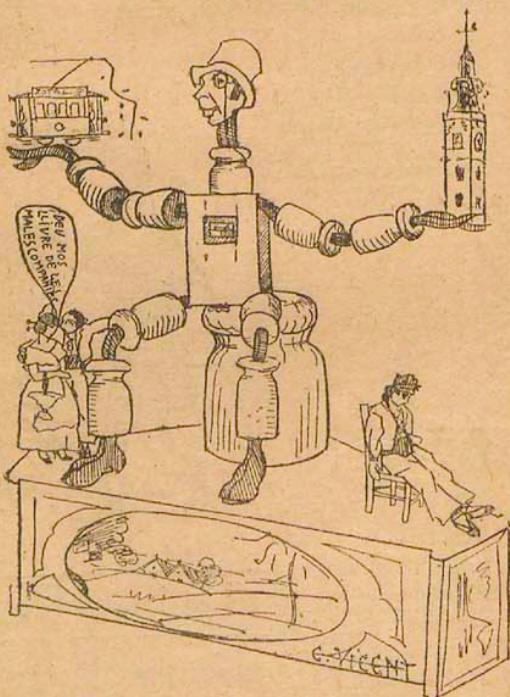
Plaza de Emilio Castelar
(Local de la antigua Subasta)

VALENCIA

DOCTOR MONSERRAT-LÉPANTO

Llechint vros Nicolás;
ú que pinta y no les pinta;
cuatre gats que suen tinta...
¡No sé si m' antenderás!

BAIX-MESO MORELLA

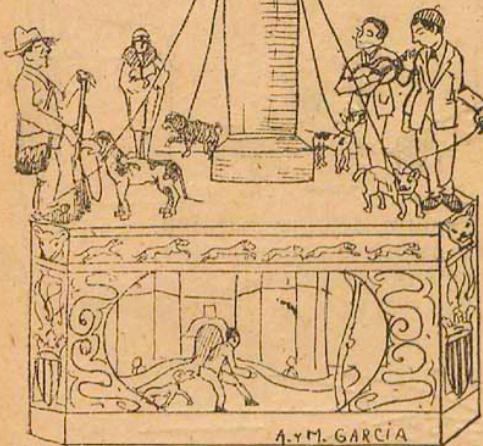
Al vore les herechies
que mos amargen el viure,
diu el llauro: «Deu mos lliure
de les males companyes!»

Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispo Mayoral, 13

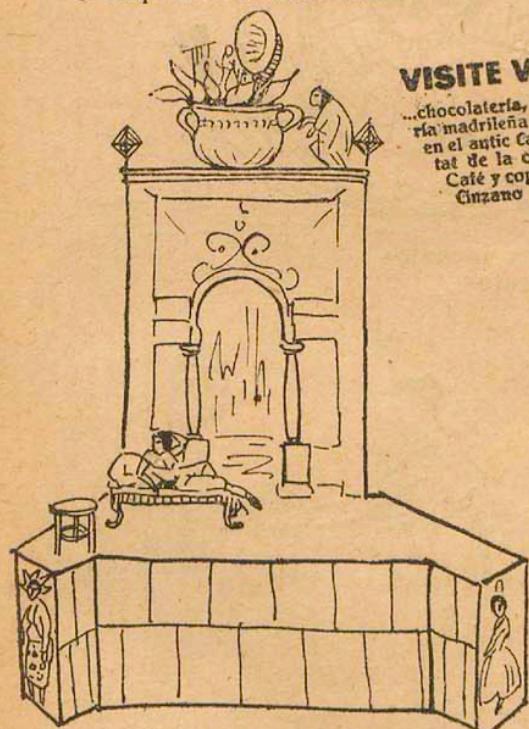
Fábrica: Almas, 10 - Tel. 606 - Valencia

PASTELERIA
BAR-SOL
de Enrique Clement
Plaza de Emilio Castelar
(Local de la antigua Subasta)
VALENCIA.

SERRANS (P.)

Tot aquell que tinga un gos,
procure tindrel lligat
o be posarli un bon bos
si es que no vol ser multat.

CIRILO AMOROS-PIZARRO

Pasen fatigues no fluixes,
segons asegura Arcadio,
els que creuen que la radio
es una cosa de bruixes.

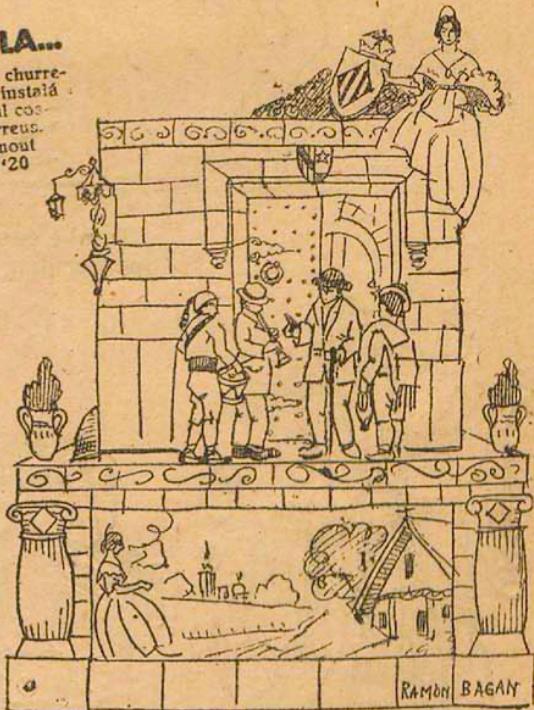

DOCTOR MOLINER-CORSET

U es caifa la testerola
pera fer una gran falla...
ly ho té resolt la chicalla
y eixe atre que 'l llepís cola!

VISITE VOSTE LA...

...chocolatería, buñolería y churrería madrileña de CANA instalada en el antic Cafè Orient (al costat de la casa de Correus). Cafè y copa 0'30. Vermoult Cinzano en tapa 0'20

JERUSALEN-BONAVISTA

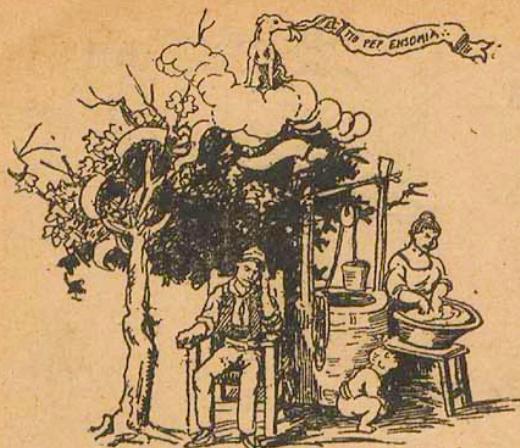
Así, com en Benavides,
com en Foyos o Alfafar,
hiá que ixir a arreplegar
pa fer festes ben lluides.

Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispo Mayoral, 13.

Fábrica: Almas, 10. Tel. 606 - Valencia.

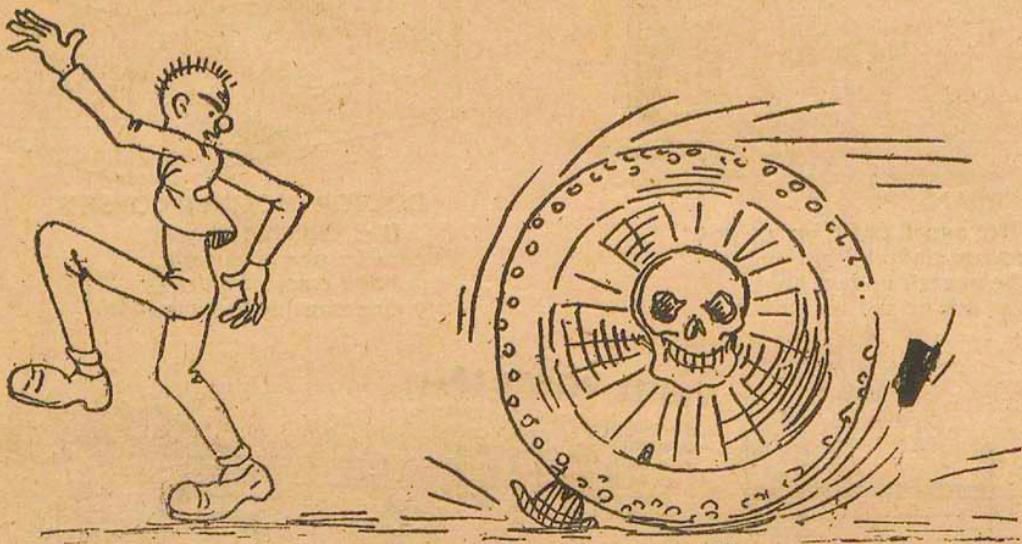
Els grups del

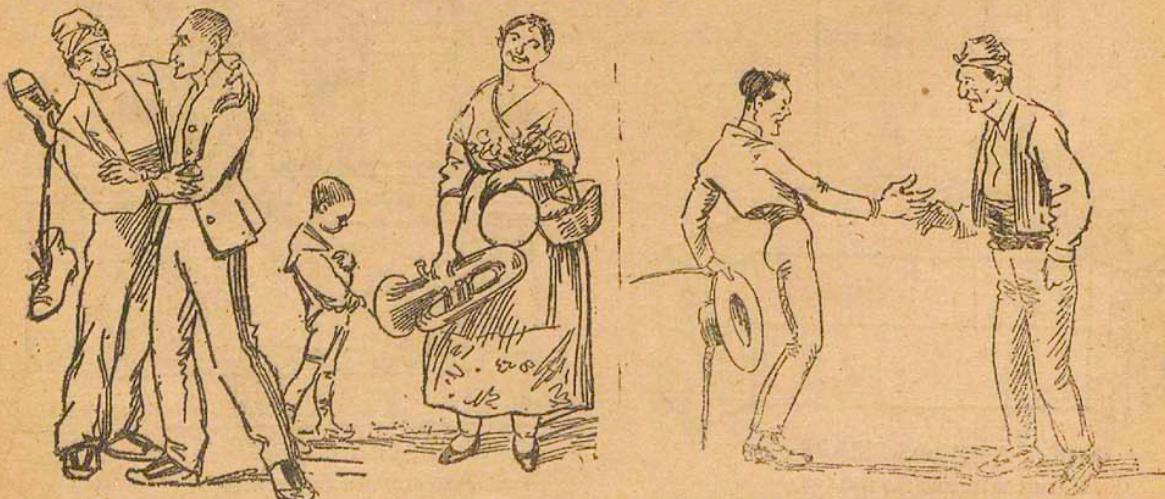
Mentre pasta sa María,
el tío Pep ensomia...

...que España, sempre heroína.
parla en la hermosa argentina.

També'ensomia als incautos
que perillen per els autos.

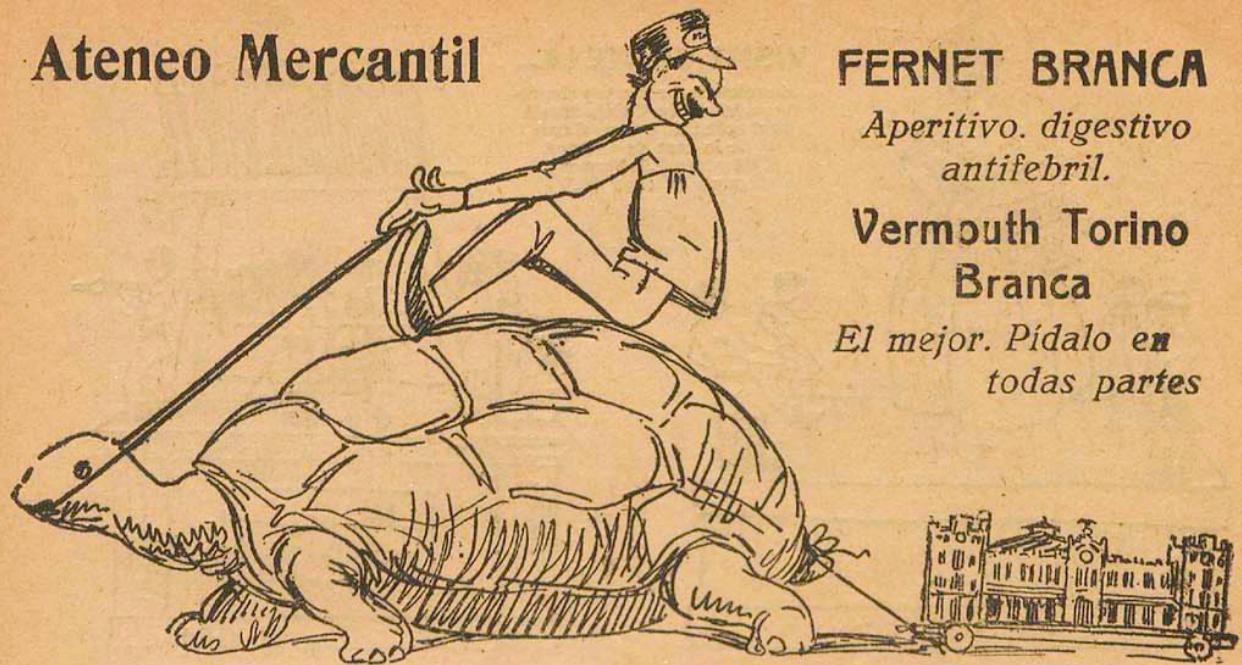
Y que trova a un païsanet
mentres fa el porc el chiquet.

Mes después trova al Panat
y se queda entusiasmát.

Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispo Mayoral, 13
Fàbrica: Almas, 10 - Tel. 606 - Valencia

Ateneo Mercantil

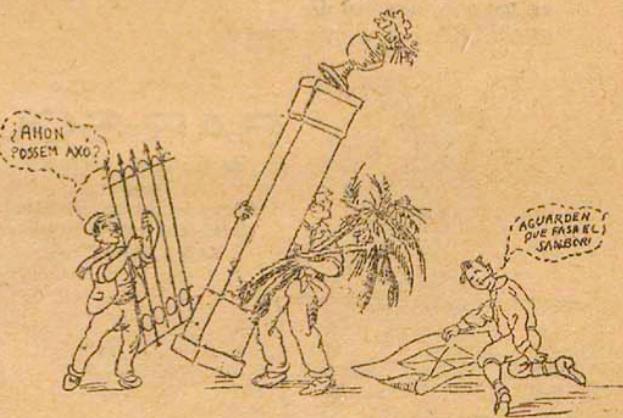
FERNET BRANCA

*Aperitivo. digestivo
antifebril.*

Vermouth Torino Branca

*El mejor. Pídalos en
todas partes*

y que serts hómen s' enfaden
y la estasió la trasladen.

Y eixos que en el ple del dia
els cau un fil del traïvia.

Y als que prenen en comins
les plantes de serts chardins.

Quz 's fica en el cabaret
y b'bent agarra un pet.

VISITE VOSTE CASA BALANSA

Plaza de Emilio Castelar (cantó a Ribera)

LA MULLER Y LA FILLA DEL TIO PEP
ES DENTIN EL MONO A LOGRS D'AGUA

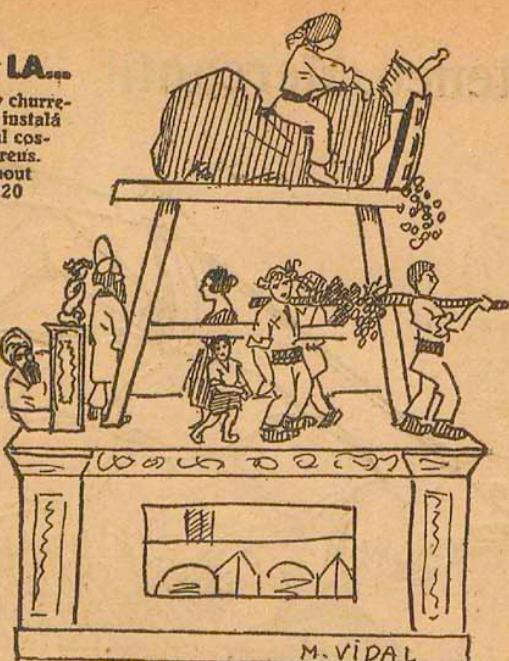
Y a la fin d'ya la muller
les fa anar a la dermer.

ALICANTE
DUERME

VISITE VOSTE LA...

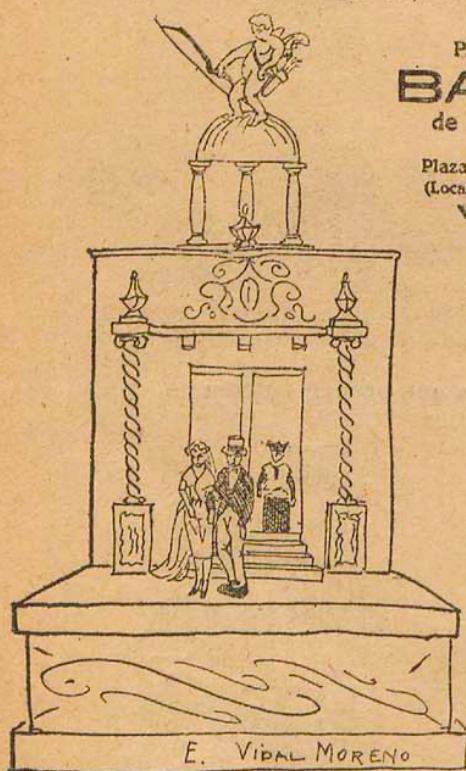
chocolatería, buñolería y churrería madrileña de CÁNA instalada en el antiguo Café Orient (al costado de la casa de Correos). Café y copa 0'30. Vermouth Cinzano en tapa 0'20

M. VIDAL

EN BORRAS-TENERIES

Per lo que 's pot colechir,
esta comisió fallera
en tot asó mos vol dir
que 'l fútbol es el que impera.

PELLISERS (P.)

Cóm se festechaba abáns,
y cóm ara se festecha
y cóm serán novensáns
els novios, dins curta fecha.

PASTELERIA
BAR-SOL
de Enrique Clement
Plaza de Emilio Castelar
(Local de la antigua Subasta)
VALENCIA

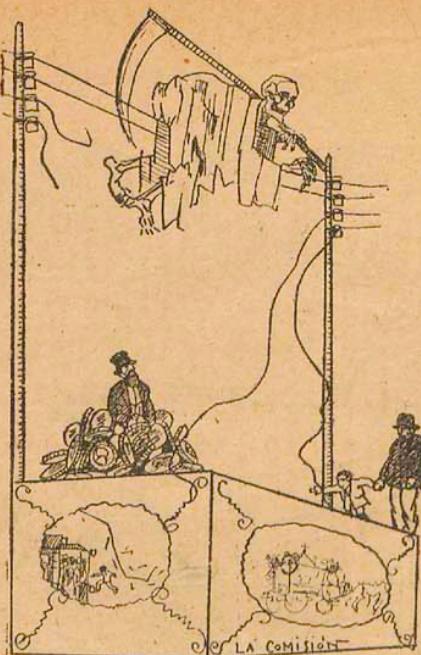
BORRULL-TURIA

De pentinats el saló
té que tancar hui la pòrta,
pues la pasta se la emporta
qui fa el moño a la garsó.

Camas de hierro DARAS

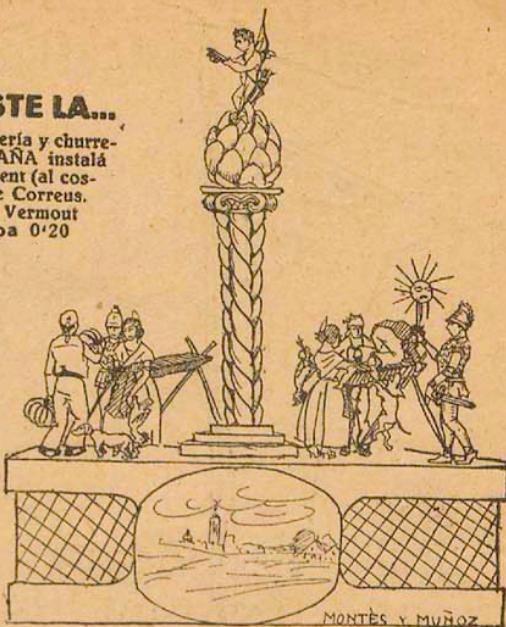
Despacho: Arzobispo Mayoral, 13

Fábrica: Almas, 10 - Tel. 606 - Valencia

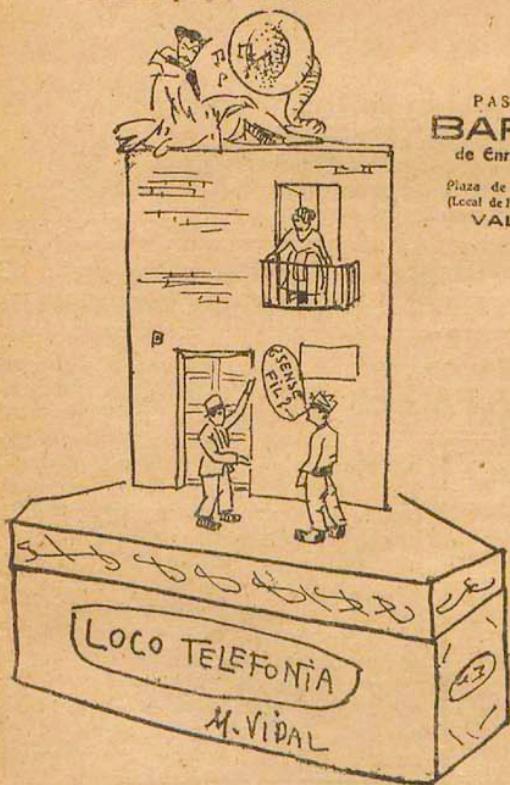
VISITE VOSTE LA...

...chocolatería, bufiolería y churrería madrileña de CAÑA instalá en el àntic Cafè Orient (al costat de la casa de Correus). Cafè y copa 0'30. Vermout Cinzano en tapa 0'20

PI Y MARGALL-XATIVA

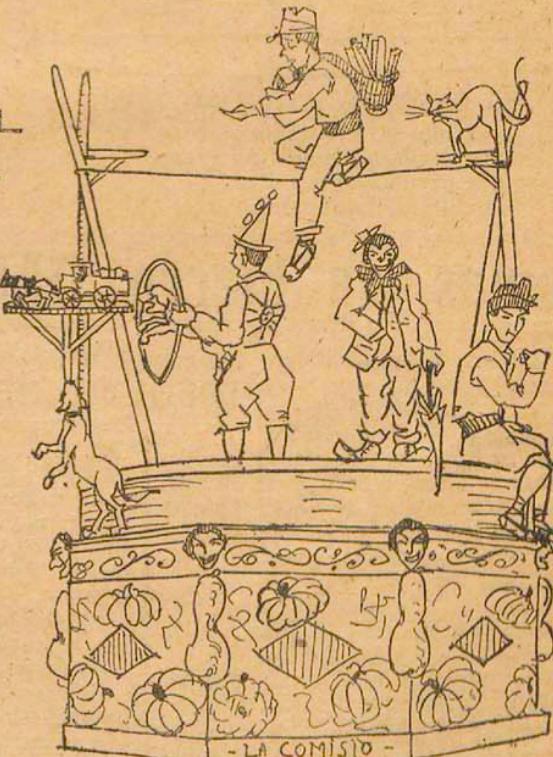
Mentre s'que s' enriquitx,
molt tranquil, content està,
la llecha mort se sernix
sobre el pobre siutadà.

SAN BULT (P.)

Asegura el tío Toni
que això de la radio, es,
no conquista del Progrés,
sino invensió del dimoni.

PASTELERÍA
BAR-SOL
de Enrique Clement
Plaza de Emilio Castelar
(llocal de la antiga Subasta)
VALENCIA

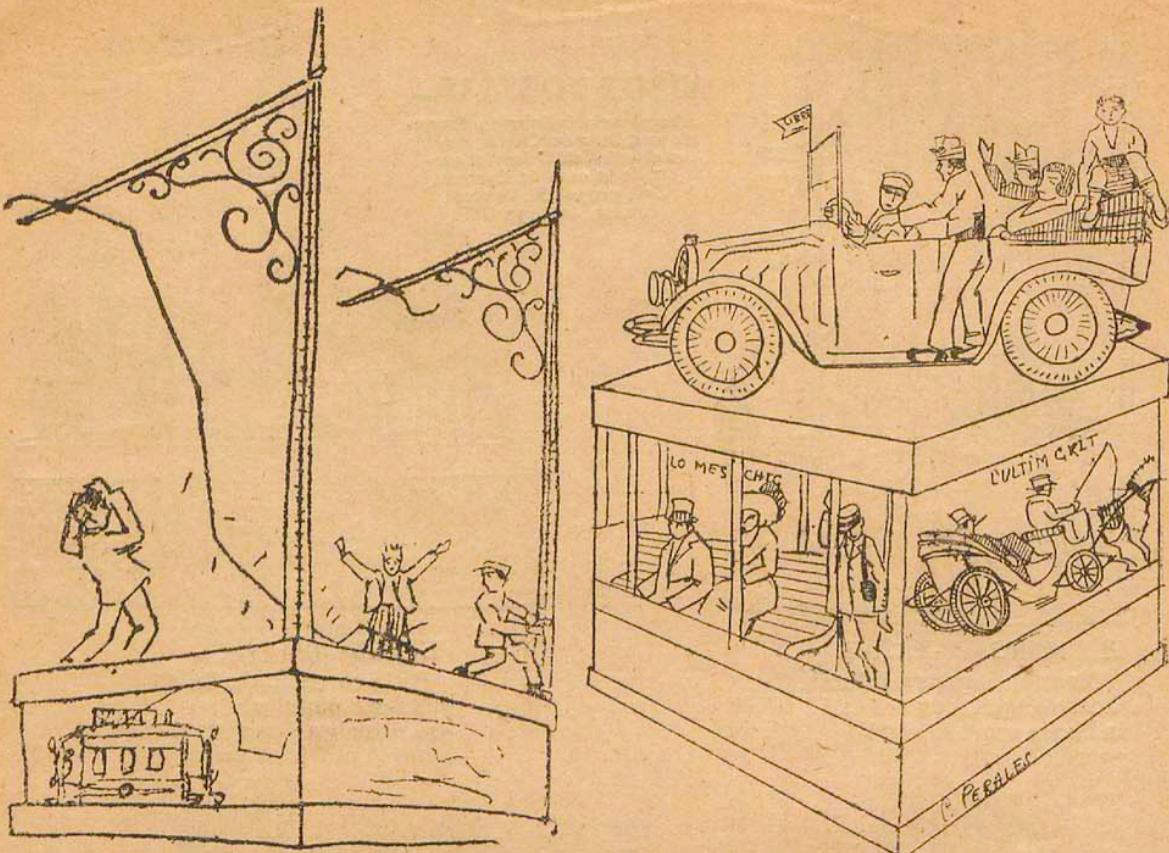
SOGUEROS-RIPALDA

U que d'ús tants de projectes
que al remat, segurament,
s'en van a anar tots directes
a la covacha del fem.

Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispado Mayoral, 13
Fàbrica: Almas, 10 Tel. 606 - Valencia

G. CASTRO-S. P. PASCUAL-TRIAD.

Tenen sertes Companies
uns desprendiments tan grans,
que perilla tots els dies
la vida dels ciutadans.

STA. TERESA-PINTOR DOMINGO

Ya viachen en primera
hasta els que son més pobrets;
en canbi, hui els señores
han d'anar en la perrera.

Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispo Mayoral, 13
Fábrica: Almas, 10 -Tel. 606 - Valencia

El pobre Tófol no había ixit mai del poble més que una vegá que vingué en son pare a València, demanant a redit uns dinés pera comprar guano y abonar els taronchers. Com no va estar més que de un tren a altre, no se doná conte de res, pero este añ que estava en casa sa tía Pepica, no dei xaria falla per vore.

Y, en efecte, la vesprá de San Chussep se posá el home camisa, coll, punys planchats y els bositos, que en el poble no veien la llum més que en Nadal y Corpus; una agulla de corbata en una pedra molt gran que costaría déu o dotse pesetes, un trache color caramel a cuadros negres, calsetins verds, un sombreret dur color chocolate, corbata rocha y un bastonet molt primet que portaba en la ma dreta.

Al ixir al carrer, la seua presensia fén un gran èxit; els chiquets formaren corro y li cantaren el ninot de la falla que camina...

IMPRESIÓN FALLERA TOFOL RECORRE LES FALLES

¡Hiá que cremar tantes coses...!

La festa de les falles es la mes típica y representativa de totes les demostracions populars de Valènsia.

Ella es la expresio de nostre caracter llevanti: foc y flama.

Foc contra tot lo inútil; flamerá triunfal y arrollara que determina nostres desichos de llum y claritat.

¿Quin pit valensiá no s'alegra en el atractiu espectacle del auto de fé de la falla?

¡Hiá que cremar tantes coses...!

J. Aparicio Albiñana.

Tófol comensá a sofocarse, a fer el tófol y no sabía lo que li pasaba... S' encontrá davan d' una falla en que ha-

bía plantat un tipo paregut al d' ell; y en cuant els chiquets se donaren conte, el comensaren a córrer y com li feen mal els botíos caigué el gran bac, se li pergué la agulla de la corbata; en el barrullo li volaren un bille de cincuenta pesetes que portava, se va ferir en el chenoll, en el pantaló se feu un cuadro que li penchaba, y al alsar els ulls vislumbrá que unes chichotes molt templaçs, del seu poble per sert, desde un balcó, se rien d' ell en total l' ànima y una era presisament la ilusió de la seu vida.

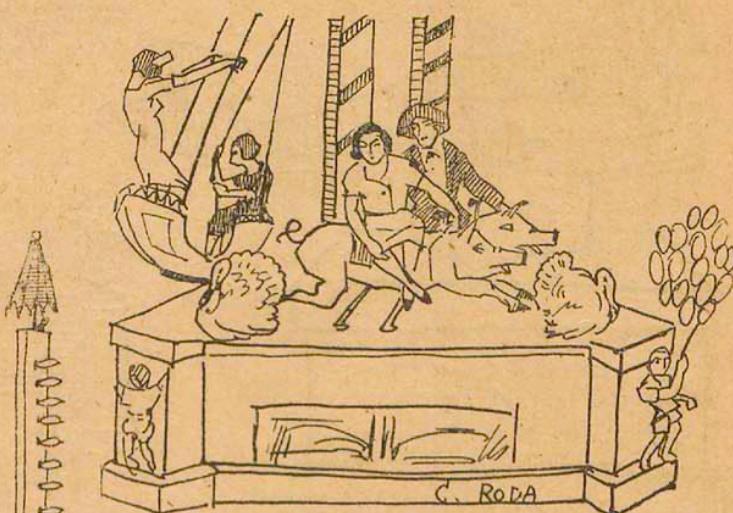
Disimuladament se torcà unes llàgrimes que li corrien per les galtes, y tot avergofit y abroncat, al só de la música dels chiquets y de les falles, se retirá a casa la tía Pepica, prometent que l' añ que ve vindrà vestit de llauraor y no de ninot.

CHUSEP PAYA ESPINOS

Grups dels carrers de la Nau-Bonaire

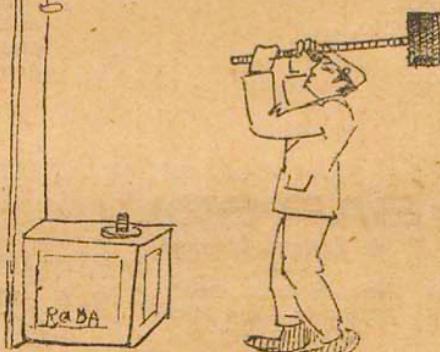
Chimeta y Sento El Pelut,
que de Castelló han vingut,

a la fira de Nadal
a gastarse un dineral,

y veuen que l'datilero
no es més que un sacadinero

Y es un solemne varilla,
eixe que obri la sombrilla.

Venia en una flama en
cada galtà y poc ménys que
en la llengua fóra.

—Pillos! ¡Ladres! ¡Roïns! —so-
micaba una volta y otra.

Les vehínes, fent rogle, li pre-
guntaben curioses. Trencant l'alé,
la siñá Amparo la Rulla, a compás
del soffoc, alsaba y baixaba un
bras, mudantse de aquell a este
la parella de patos muts, prémit
y motiu de la rifa. ¿Que qué li
habia pasat? R's. Que l'dia li ha-
bia ixit tan redó y lluent com un
sarionet d'Almásara.

Desbalahida y plorosa, donà de-
talls la rifera. V'ra huit había mam-
prés el pasacalle. Del Carrer de la
Eucarnasió al de Cuart; d'allí,
demprés de una aguaitaeta al ca-
rreró dels chirinos ahon tenia el
cau la siñá Pepi la Planchaora,
aboná al 12 y al 23, embocá el ca-
rrer de Murillo y el de la Carda,

LA RIFERA

—¡La rifera, chiques, la
rifera! ¡Porte el 18 y el 24,
el 17, el 19 y el 33! ¿Qui vol
una parela de patos muts per vint
séntims?

Per fi, en els quatre cantón del
Pintor Domago y Santa Teresa, se
li acabá el pader. Per fer boca, en
el cafetí de Huiso se feu una mi-
cha de buñols. Al ixir se pará a
vore la falla. ¡Quin mala ideal!
¿Cóm estigie tan boba, Siñor?
Total: que en la rebolica li escur-
ren la bolchaca del devantal, amai-
tinantli les vint pesetes producte
de la rifa.

Les vehínes inútilment tractaren
d'aconsejarla.

—¡No s'apure, siñá Amparo, no
s'apure!

De bates tot. La rifera seguia
el plaü: ¡Siñor, Siñor! En la bolcha-
ca neta, ¿cóm pig iba ara els patos?

V. PLA MOMPO

ECO

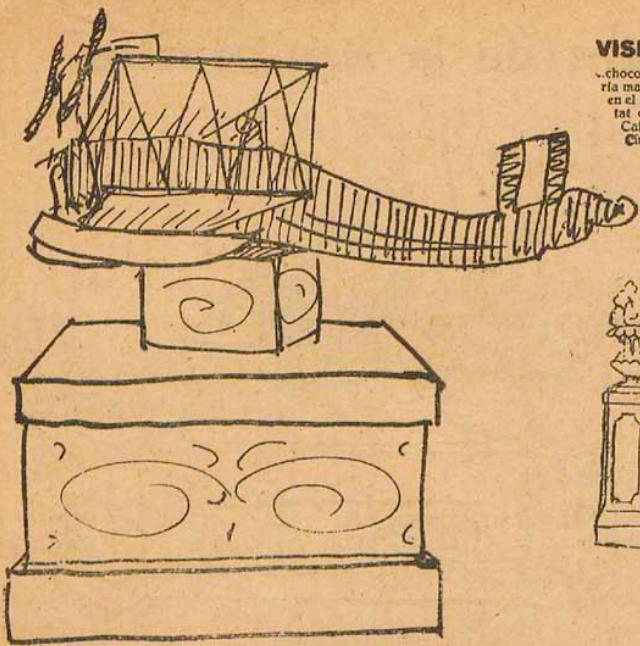
¿A que adivine qué vols?
buñols.

Y si ve així un poc a pel,
en mel;
pera que no tinga pero,
de romero.

Pues resulta un pordiosero
a quell que ve a la ciutat
y per la nit no ha tastat
buñols en mel de romero.

EDUARDO MUÑOZ

Pida usted Fernet Branca

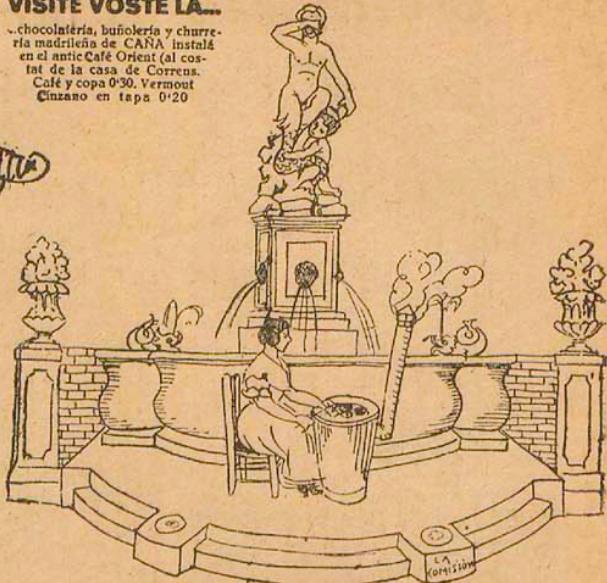

MISLATA

Sí s' esperen así un poc,
molt poquet; cosa de un rato,
voreu volar l' aparato...
al moment li peguen foc.

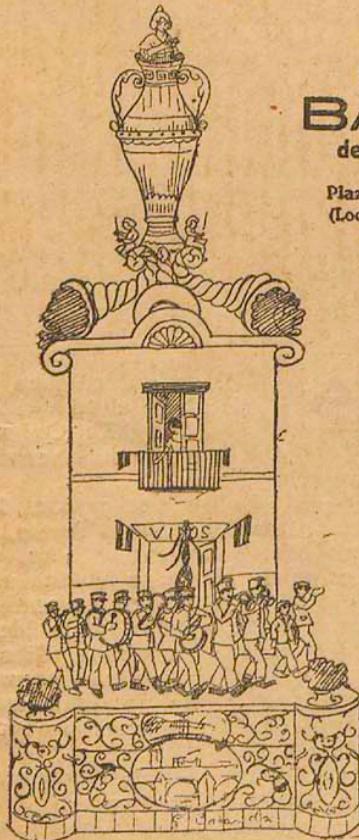
VISITE VOSTE LA...

chocolatería, buñolería y churrería
madrileña de CANA. Instalada
en el antiguo Café Orient (al costado
de la casa de Correos).
Café y copa 0'30. Vermouth
Cinzano en taza 0'20

GUILLÉM SOROLLA-I ORN

Té set parelles de hemols
el asunt de la falle'a,
pues está el de la fonteta
deprendint a fer buñols.

DOCTOR MOLINER-PUERTO RICO

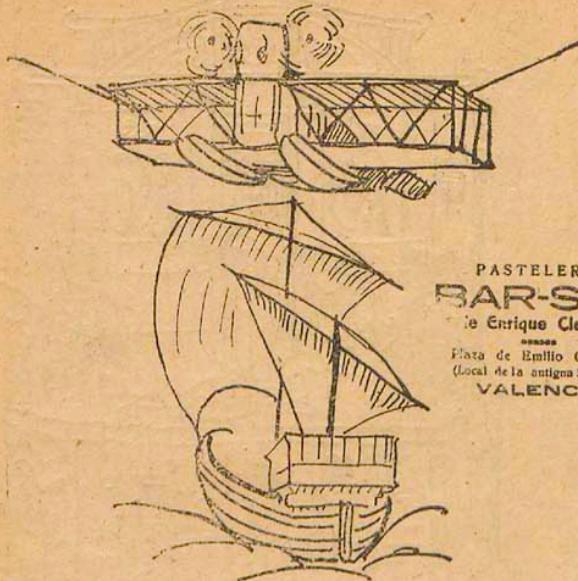
A falta de mascletá,
y de volteig de campana,
hui se fa la despertá
tocant les bandes diana.

PASTELERIA
BAR-SOL
de Enrique Clement
Plaza de Emilio Castelar
(Local de la antigua Subasta)
VALENCIA

JORDANA (P.)

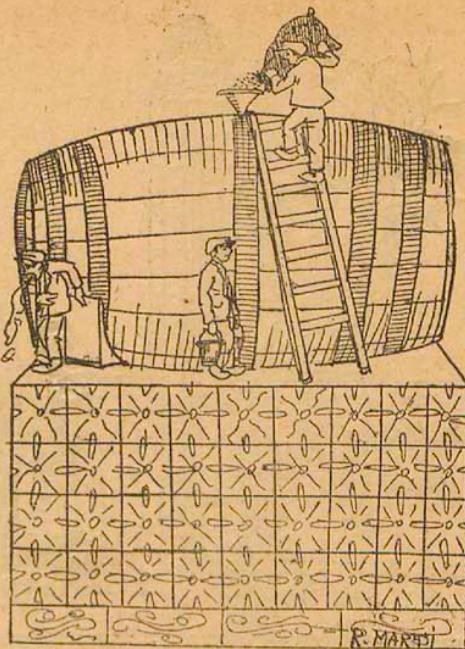
Mentres l' ú s' encalabrina,
llechint versos arripiats,
l' altre, més aprofitat,
s' en fug en una gallina.

PASTELERIA
BAR-SOL
de Enrique Clement
Plaza de Emilio Castelar
(Local de la antigua Subasta)
VALENCIA

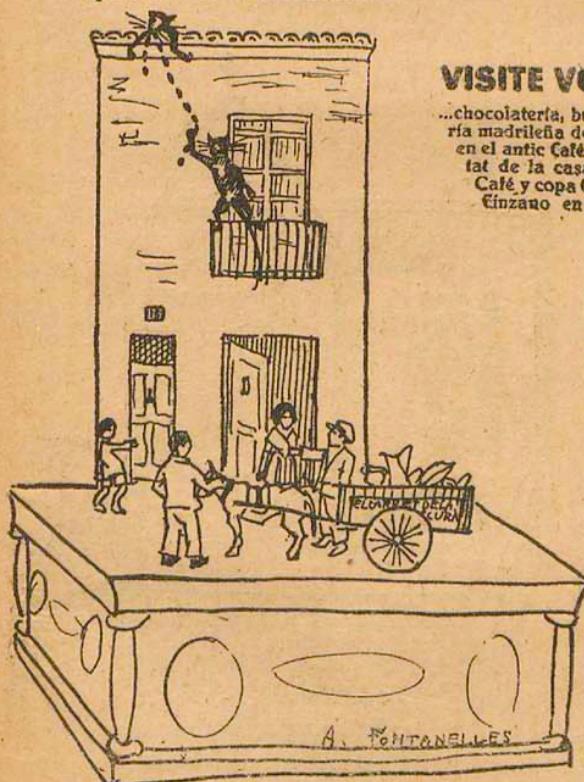
CORSET-SEVILLA

Si el g an Colón hui vixquera,
ho tenim per cosa certa,
que 'n cuant un avió vera,
quedaba en la boca oberta.

ROTEROS-BAIX-PARE HUERFANOS

¡Pobre del pobre mortal
que bega ví d' esta bota,
perque está pleneta tota
de pols y esensia e pual!

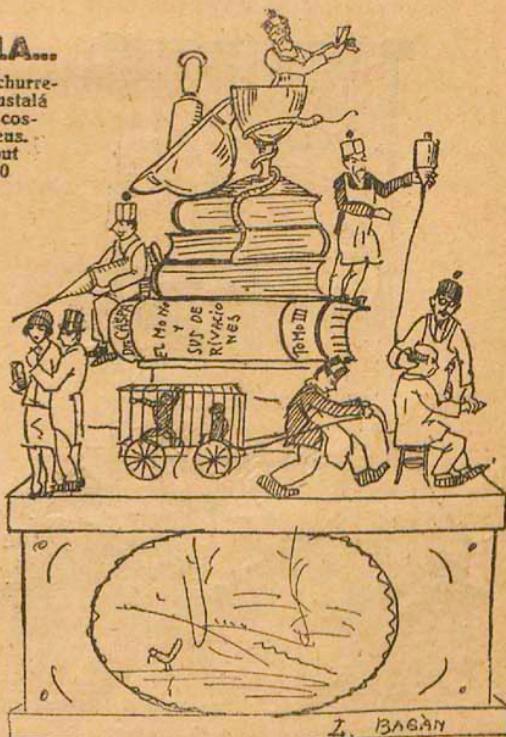

PARE HUERFANOS-BLANQUERIES

U que va venent y pasa
pregonant que 's desgañita
y un gatet que s' aprofita
ment es l' ama no está en casa.

VISITE VOSTE LA...

...chocolatería, buñolería y churre-
ría madrileña de CAÑA instalá
en el antic Cafè Orient (al cos-
tat de la casa de Correus).
Café y copa 0'30. Vermout
cinzano en tapa 0'20

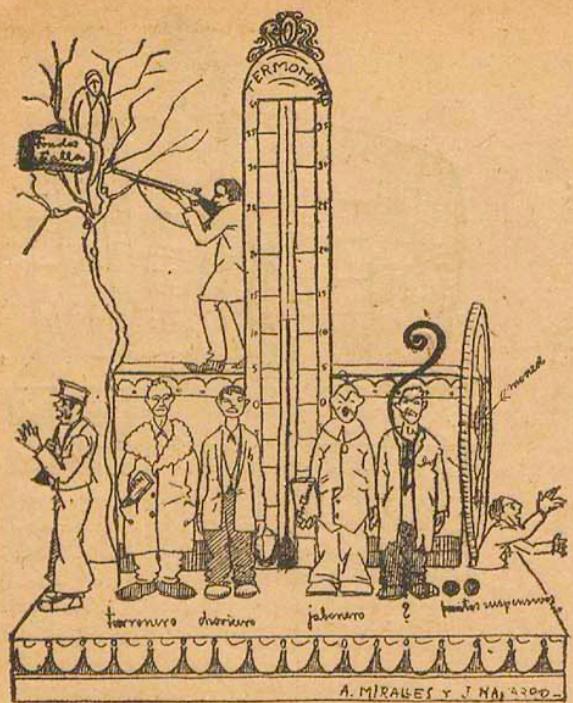

CONGREGASIO (P.)

Si es conseguixen aserts
en el empelt de les glàndules
de mono, ¡valents camàndules
serán els agüelosverts!

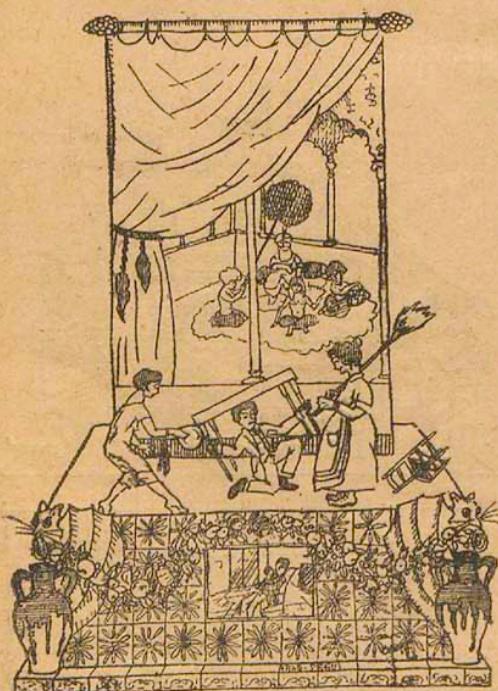
Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispo Mayoral, 13
Fábrica: Almas, 10 - Tel. 606 - Valencia

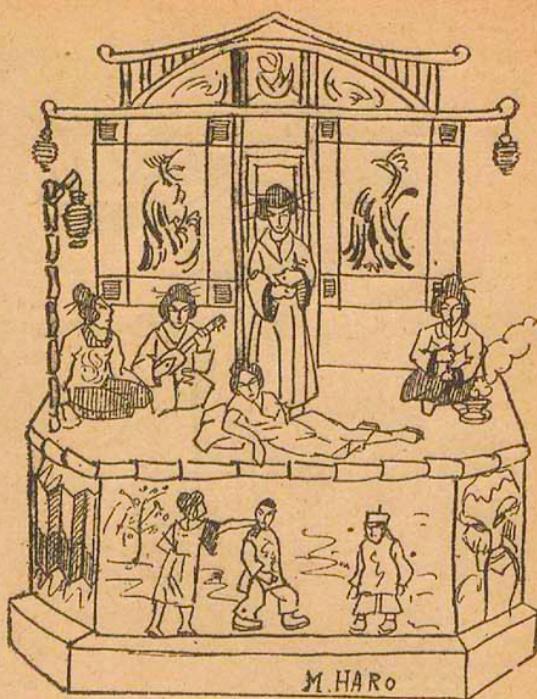
PLASA CORRECHERIA

Això d'ú mala intensió,
tant per el que està apuntant
com per aixa comisió
que està chunt l'interrogant

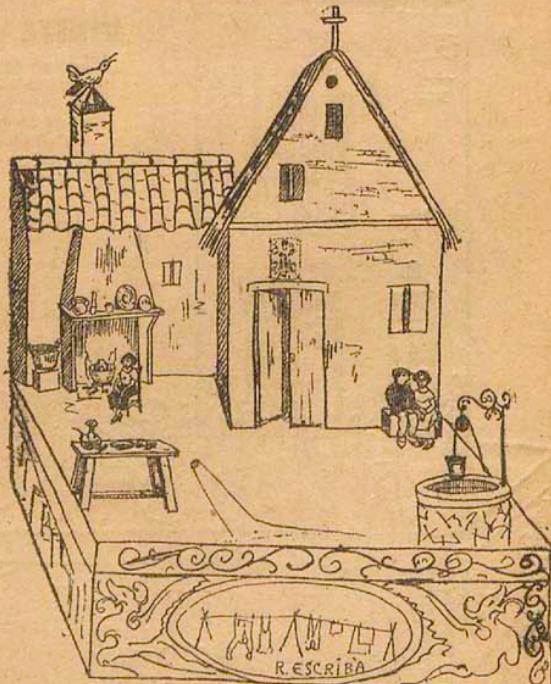
DOCTOR SERRANO-CADIZ

El femenisme se imposa;
hui la dona es la que impera,
y si algún pob et s'oposa
dú una llisó de granera.

ENCARNASIO (P.)

Ara han vingut de la China,
per a aliviar nostres mals,
els plaers artifials
a base de cocaïna.

CAMPANAR

Després de ben armosats
esta parella, señors,
se veuen ahí senta s
parlant-se dels seus amors.

Camas de hierro DARAS

Despacho: Arzobispo Mayoral, 13
Fábrica: Almas, 10 - Tel. 606 - Valencia

Tenia rahó

(HISTORIETA)

La fornereta Pepica era una chica, formal, y además d' anch' lical, una bona y honrà chica. Tenia amors en Pepet, chic també serio y honrat, y el pare dia admirat:
—De chent chove... pa blanet. Pues la baba li cafa mirant com chuntets estaben y a la orelleta es contaben les penes y l' alegría. Mes, tant el amo de casa, va vore... que l' despachá; pues una nit els trovà en les dos mans en la masa. Y es lo que mos va contar el home en veu grave y fosca:
—El que li fasa la rosca, lo atre... que ho deixe estar.

CHESUS ALVAREZ.

Buñolaes

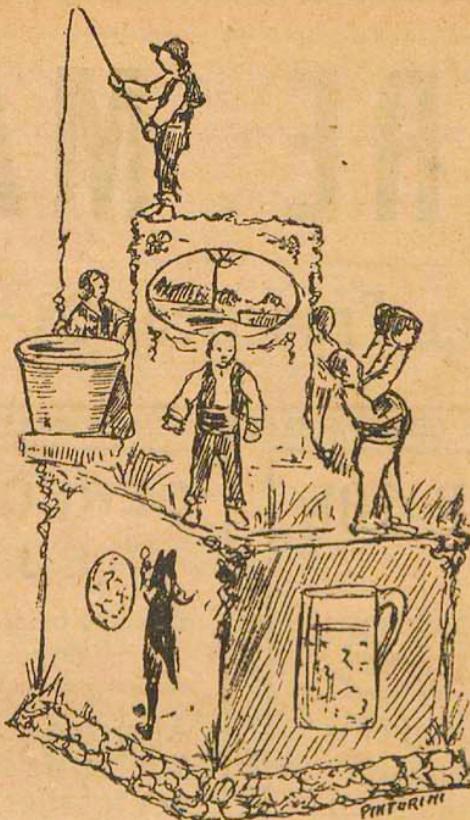
Vine asi, buñolereta, no me sigues quisquillosa, que vulc dirte a la orelleta una cosa... molt pastosa.

Estic cremat com el oli perqne no me vols oir. Disme: ¿quin mal t' he fet yo pa que 'm fases tant patir?

Volguera ser com la pasta que en el oli vas ficant, pa que 'n les mans m' agarrares y m' anares pesigant.

Té damunt tanta hermosura la buñolera Pepica, que tots al pasar li dien: Eres tú la més bonica.

JUANITO LERÉ

VILLAMARCHANTE

Sobre las fuentes, aguas malas, diu Constantí:
No hay cosa mejor en este mundo qu' es el vi.

PIDA USTED FERNET BRANCA

La nostra falla

Despertares mon cor en ansia loca al misteriós encant de ta mirada, i una falla d' amor i d' esperances plantares en lo fondo de mon ànima.

Volgué que fora emblema d' alegrías etern jardí de la ilusió daurada, ahon l' auzell de la dicha en sos arpegis pera sempre acallara ma nostalgia.

Volgué que fora dolça sensació que nostres vi'és en son foc sellara, i unirse en un carinyo tan vibrant com els mágics fu gors de l' esmeralda.

Mes tú for's infiel, eterna dóna; mata' es la ilusió que m' animava, i entonces, en la f'ama del despreci, pera sempre cremí la nostra falla.

MANUEL BERTOLIN PEÑA.

VISITE USTED CASA BALANZA

El foc de la falla

Flama que surt victoriosa en la nit, entre algarabía de festa y c'amor de càntics alegres y estrépit de músiques.

Llum intensa que fa vibrar de resplendor a la siutat sumida en la foscor nocturna.

Foc que la mà del poble ensén, pera consumir en ell, entre rialles, el símbol de molts aconteiximents.

Llàstima que el foc de la falla no esclata pera cremar les idees roïns, en conte de sols servir pera cremar ninots!

CAIRELES

PIDA USTED FERNET BRANCA

ELS QUE VISITER LES FALLES...

...no deuen olvidar que en la plasa de MARIANO BENLLIURE está el LION D' OR, gran cafè-restorán a càrree de DON JUAN CLEMENTE, propietari de LES ARENES, que ha montat el antic restorán de la plasa de la Pilota en un lujo y confort estupendos. Anar a vore les falles y ficarse es el LION D' OR a ferse un cubert, en una cosa nutritiva y bona.

GRUPO DE LOS FERNALES

FERNET BRANCA

Aperitivo digestivo antifebril
Vermout Torino

Branca

el mejor. Pídalos en todas partes. + preparado para la exportación po la Sociedad Fratelli Branca, proveedores de S. M. el R' y de Italia Milal.—Embotellado en España por don Cherubino Valsagiacomo.

Don Cherubino Valsagiacomo, hon br' muy fino y activo como buen italiano, con risa iranca y activa mano el Fernet Branca precinta ufano.

BRANCA: Pídalos en todas partes

POSTRE MARTI

Bajada de San Francisco, 28 - VALENCIA

BEURE ELS LICORS QUE SERVIX BALANSA ES TRASLADARSE AL SEL

Pastelería BAR-SOL

En esta casa els falleros, siguen rics, siguen pobrets, sabaters, sastres, toreros, còmics, pintors u banqueros, góchen menchant pastisets.

Y com la beguda es bona y hiá una orquesta extranchera que ficanli un chavo sona, hiá qui s' emporta a la dóna y ou un conserd de primera.

Tot este hermos alisient, se deu a Enrique Clement.

Plaza de Emilio Castelar

(Antic local de la Subasta)

EL CAFE DE CASA BALANSA SE MASTEGA

CEREO - LECITINA E JARQUE

Extracto coloidal de Cereales y Leguminosas con Lecitina

Alimento completo vegetal. Sus-titutivo de la leche. Enfermeda-des febriles, afecciones del apa-rato digestivo. Diarreas infantí-les durante la lactancia. — Adultos, una cucharada sopera cada dos horas; niños, una cu-charadita cada dos horas, dilui-do en agua seltz, té, café, etc.

Líquido supuroso de sabor
agradable

Adecuadísimo para los niños

PENDRE EL CAFE EXPRES DE CASA BALANSA EQUIVAL A UNA INYECSIO DE CAFEINA

COÑAC PEMARTIN

VIÑA PEMARTIN

Agente: Enrique Silvestre

GIBRALTAR, 3 - VALENCIA

Gran H. «La Francesa» de Bautista Legorburo

Situado en lo más céntrico de la población—Servicio a la española y francesa
PASCUAL Y GENIS, 1 — VALENCIA

Frente a los Bancos de España y Río de la Plata y Teatro Principal, al lado del Teatro Apolo y a doscientos metros de la Estación del Norte.

Camas de hierro DARAS

ENORME SURTIDO Y GRAN BARATURA EN LOS PRECIOS

DESPACHO: Arzobispo Mayoral, 13 - FABRICA: Almas, 10

Teléfono, 606 - VALENCIA

Horno y Pastelería de EMILIO OPEZ

Especialidad en Cocots de Pescado, Panquemado y Ensaimadas sin rival.—Servicio a domicilio de Pan de Viena y París

PI Y MARGALL, 31 — — Teléfono 951 — — VALENCIA

El triunfo acompañará siempre a Julio Balansá

Yo he begut café en París,
en el Japón en l' Habana,
en Puerto Rico, Torís,
en Londres, Berlín, Meliana.

Y no se me olvidará
que l'més consentrat café,
el fa Julio Balansá
en la mà quina que té.

Asó, unit a les begudes
que les servix de primera,
fa que les chants, convensudes,
d'lguen que's una llumbrera.

Y es de veres, Balansá,
dins la seuva professió,
té la firma acreditá
y el miren com a un Santó.

Per algo va ell la chent,
demòcrates y elegants,
y li veus l'estabiliament
sempre ple de parroquiáns.

Plaza de Emilio Castellar

(Cantonet al carrer de Ribera)

CASA FUNDA EN 1881

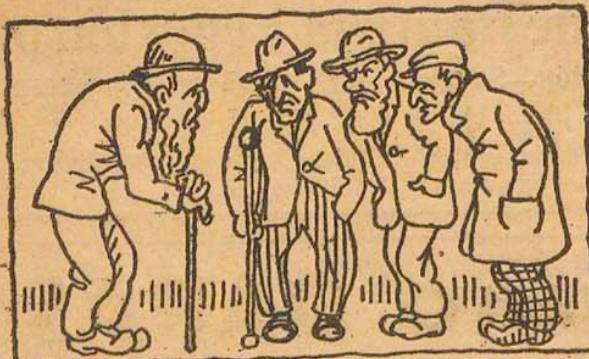
COÑAC FUNDADOR

**- Fino La Ina -
Oloroso Lebrero**

**Pedro
Domecq**

EL CAFE DE CASA BALANSA SE MASTEGA

Cuatre agüelos carcamals que pretenen ser chavals

Don Sipriano Culpansit, don Nicanor Panchablaiva, don Sirllo Sacsaes y don Rufo Greixets, quatre apresiables carcamals en més anys que la tos.

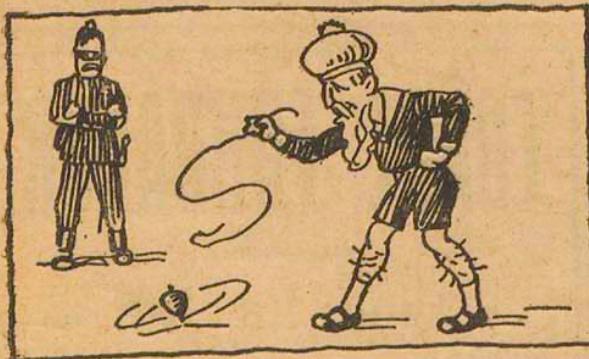
Prenint el solet v llechint el diari, s' enteren del maravilós invent del Doctor Voronoff y desichant rechivenirse, acorden ingestarse les glandules de mono.

Operació que se porta felisment a la pràctica en els quatre vegestorios.

Els resultats no se deixen esperar; don Sipriano es tant lo que rechivenis després de la operació que sentintse criatura, se posa a chivar al ero.

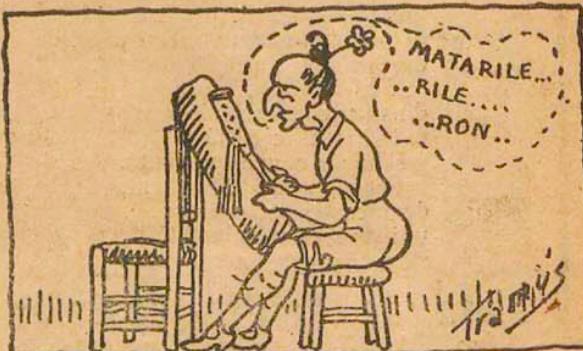
Don Sirllo chua a la tronpa.

A don Nicanor li pega per tocar el tambor y vestirse de guerra o.

Y els tres chunts, tornant a la més tendra infansia, van per els carrers replegant la estoretta velleta, pa la falla de San Chusep. Pero, ¿y don Rufo? ¿Qué s' ha fet don Rufo?

Don Rufo no partisipa d'eixos chocts. A don Rufino, per una equivocació del meche, en lloc de glandules de mono, li les ingestaren de mona y li ha pegat per fer punt de gancho y cantar el «matarile».

CASA BELLO

Administración de Lotería y casa de Cambio

Las mejores localidades de toros
y teatros, las encontrará el
- - público en esta casa - -

Lotería de la Subasta

(LA MAS AFORTUNADA)

Tel. 11-29 :- VALENCIA

ARTICULOS FOTOGRAFICOS Y LABORATORIO

- CASA CUESTA -

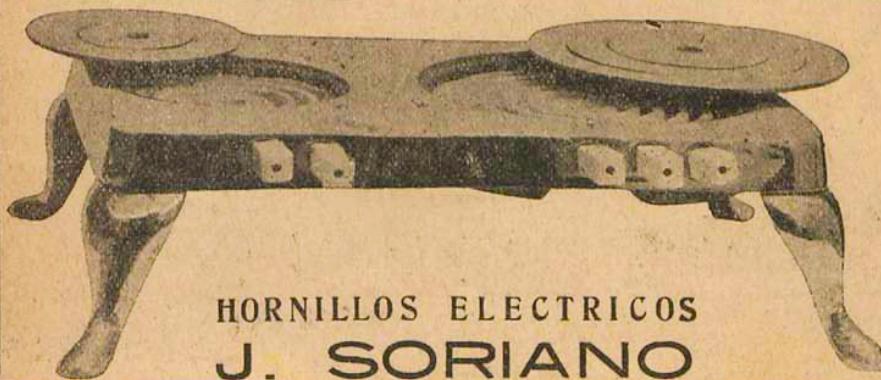
BAJADA SAN FRANCISCO, 10 - VALENCIA

TALLER DE PULIDO Y NIQUELADO
DE

R. PIERA

Baños galvánicos de plata, oro, níquel, cobre, latón, etc.
Restauraciones de toda clase de objetos — —

CALLE DE LAS ALMAS, NÚMERO, 13 - VALENCIA

HORNILLOS ELECTRICOS
J. SORIANO

Planchas, Almohadillas y calefacción en general.
Especialidad en calentadores de agua para baño.

Taller: San Ramón, 7
Despacho: Sequilla, 4
VALENCIA

